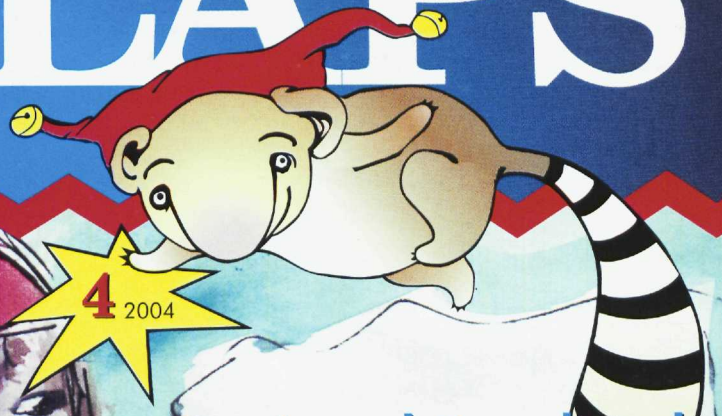

Hind 19 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

4 2004

Positrikel:
Blue
Beyoncé

Lontkõrvalised
lemmikud

Tallinna
legendid

Sammud
südame heaks

Tantsukiususatus
Lahedaid
leiutisi

Mustkunst
Koolimullid
Pisut punanahkadest

ISSN 1406-3441

9 771406 344043

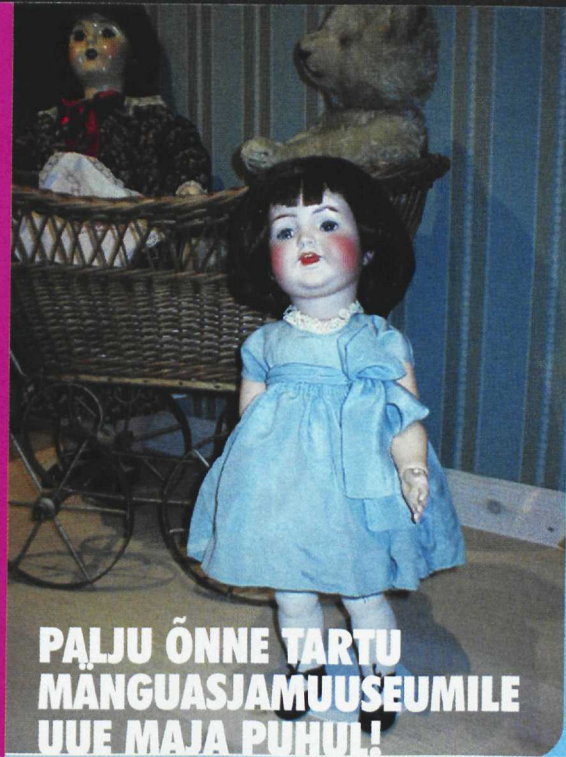
EESTLASED JA LÄTLASED TEGID OMA LASTELE ÜHISE POMMI!

Lätlaste ja eestlaste sõprus kannab vilja – 19. märtsil esilinastus Tallinna kinos Sõprus uus lahe lastefilm “Veepomm paksule kõutsile”, mis on valminud kahe naaberriigi filmitegijate koostöona. Lätimaa pealinnas toimus menukas esilinastus juba 4. märtsil.

Uue filmi režiissöör on Varis Brasla, stsenaarist Alvis Lapinš ja operaator Uldis Jancis. Lisaks sarmikatele lapsnäitlejatele mängis filmis üht peaosat Eesti filmi *grand old man* Tõnu Kark. Eestlaste teha jäid filmi helipool (helirežissöör Ivo Felt) ja 3D efektid. Filmi Läti-poolne produtsent on Gatis Upmalis Studio F.O.R.M.A.-st ja Eesti kaasprodutsent Artur Talvik Allfilmist.

“Veepommi” vaatamiseks läti keelt ära õppima ei pea: Studio Film Audio võttis koos režissöör Peeter Simmiga selle laheda lasteloo dubleerimise enda peale. Odavaks “pommitegemine” ei läinud: lätlaste selle aasta suurima filmiprojekti eelarve oli 7,8 miljonit krooni, millest Eesti osa moodustas 13%.

“Veepomm paksule kõutsile” on 4-11 aastastele adresseeritud seiklusrikas lugu kahest tüdrukust, kes kuulutavad sõja oma hoidjale – tagurlikuvõitu tädikesele.

PALJU ÕNNE TARTU MÄNGUASJAMUUSEUMILE UUE MAJA PUHUL!

13. märtsil said suud tordiseks kõik Tartu Mänguasjamuuseumi fännid! Pikal peol esinesid Piia laululapsed, mustkunstnik Tõnu Ojavee, Viljandi nukuteater ja kirja-, teatri- ja lelumees Juhani Püttsepp. Kas muuseumi uues ja uhkes majas on nukudel lahedam ennast näidata, mänguautodel-rongidel liigelda ja külatajatel kogu seda ilu imetleda, seda peate küll kõik ise Tartusse vaatama minema, armsad sõbrad ja sugulased!

PEALINN KOLIS LAULUGA JÕGEVALE!

1. – 9. märtsini võis Jõgevat nimetada eesti noorte muusikapealinnaks: juba kaheksandat korda korraldas Jõgeva gümnaasium seal Alo Matiiseni nimelisi muusikapäevi. Noorelt lahkunud andekas helilooja, kelle laule teab ja armastab kindlasti iga eestlane, alustas oma muusikuteed just selles koolis. Selleks, et uute Alode anded vaka alla ei jääks, korraldavad jõgevalased igal aastal üle-eestilisi koolinoorte ansambli konkursse.

Grand prix' võitis seekord Saare noorte huvikooli segaansambel Pilvi Karu juhendamisel.

Alo Matiiseni tütar Anna-Mariita saatis klaveril Suurt Kõrva ehk züriid, kes üllatas publikut oma ühislauluga.

KIRJANDUS ÜLETAB PIIRE

Austria noorteajakirja Perplex korraldatud 5. rahvusvahelisel kirjandusvõistlusel “Literatur überwindet Grenzen V” (Kirjandus ületab piire), olid 22 maalt osalejate seas edukad ka Eesti noored. Seekordse saksakeelse kirjandi teema oli “Bereicherung” (Rikastumine).

Perplexi laureaadid 2004 põhikooli vanuserühmas on Tartu Raatuse gümnaasiumi õpilased Mari-Liis Kari, Sulev Lange ja Heidi Tarkpea (kõigi õpetaja Agnes Annama) ja kollektiivse tööga Aseri Keskkooli 6A klass (õpetaja MariAnn Sternhof); vanemas vanuserühmas Kadri Roos ja Katariina Kütt (Rocca al Mare Kool, õpetaja Mai-Liis Maasar) ning Anastasia Kudina (Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasium, õpetaja Marika Ratsov). Auhinnatöö kirjutaja fotoga avaldatakse esseekogumikus ja antakse võitjatele koos muude auhindadega kätte 23. aprillil 2004 Grazis.

KIRJUTAME TERVISEST! KIRJUTAME TERVISEKS!

**Paide gümnaasiumi
2.B klassi õpilaste luulet**

MINU TOIT

Porgand, kartul
sõbraks said.
Nende nimed tervis vaid.
Maitsevad nad alati,
nendest saab ju salati.

Turult tuleb ema,
kott on pungil temal.
Pott on tulel, viljad sees,
ühepajatoit seal keeb...
Söök nüüd valmis – tulge ruttu,
haigus kaob siis kähku uttu!

Kapsas, kaal on peenra peal,
lapsed ootamas on seal,
millal saame vitamiine –
siis meil tervis väga hea.
Hüppame ja jookseme,
kukerpalli laseme,
haigus siis ei taha meid!

Maren Vooglaine

Kätlin Luht Türiit

TATRAPUDER JA PIIM

Minu lemmikjook on piim,
pole midagi naerda siin.
Meelsasti süüa tatraputru.
Tooge seda mulle ruttu!

Madli Tippi

BANAAN

Kollane naerusuu – banaan,
see on minu lemmik!
Ilma teda söömata
ei alga mul ükski hommik!

Dan Adusoo

EKS IGAÜKS JU HÄSTI TEAB

Eks igaüks ju hästi teab,
kuis tervislikult sööma peab.
Kuid kapsad, porgandid ja peedid
tänapäeva lastele ei meeldi.
Hoopis krõpsud, nätsud maitsevad,
kuid kas nad meid ka kaitsevad?
Hambad katki, plommid väljas –
nii need asjad tihti käivad,
Kuigi igaüks meist teab,
kuis tervislikult sööma peab!

Karl Traks

Vova Zabnin Tallinnast

**Täname
Kultuuriministeeriumi,
Haridusministeeriumi,
Kultuurkapitali,
ja Hasartmängu-
maksufondi**

Ilmar Trull

Hajameelne isa

Atsi ja Kärdi isa on igati tore isa, aga väga hajameelne. Jube hajameelne on ta, seda peab ütleva.

Ükskord ostis isa helikopteri, aga helikopter kadus ära. Nagu tina tuhka. Noh nii. Arvatavasti varastati ära. Või kaotas isa ta ise ära. Keegi ei tea. Igal juhul hakkas politsei helikopterit otsima, aga üles ei leidnud. Siis hakkas Interpol helikopterit otsima.

Keegi tunnistaja või pealtnägija või mis ta oli, ütles, et üks sarnane helikopter endas edelasse, aga ta ei näinud, kes helikopterit juhtis. Interpol otsiski edelast, aga edelas helikopterit ei olnud. Siis otsiti põhjast ja idast ja lõunast ja läänest ja kirdest ja kagust ja loodest, aga ei leitud. No ei ole helikopterit ja kogu lugu. Ja siis otsiti veelkord edelast, aga ikkagi ei leitud helikopterit üles. Nii et helikopter jäigi kadunuks. Isa mossitas mitu päeva.

Aga siis tuli vanaisa külla. Isa ütles emale ja Atsile ja Kär dile, et vanaisale ei tohi öelda, et helikopter ära kadus, ja ülepea ei maksa vanaisale rääkida, et isa üldse helikopteri ostiski. Aga Kärt rääkis ikkagi vanaisale ära ja isa sai vanaisalt kõva peapesu. Pärast seda muutus isa millegipärast rõõmsaks ja unustas selle õnnetu helikopteri lõpuks ära.

Laupäeval käis kogu pere loomaaias ja pühapäeval sõideti Lihulasse tädi Elsu juurde. Tädi Elsu ema kinkis neile suure purgi murakamoosi, aga isa kaotas selle kuhugile ära.

Aga muidu on kõik kombes.

Andrus Norak
ÕUNAPOMM

Ma süön väga tihti kommi, armastan ka õunapommi. Õunapomm ei ole pomm ehkki õunapomm on pomm.

Tal ei ole süütenööri, õunapommi lihtsalt süön nii, nagu näiteks süön ma kommi. Süöksin kasvõi mitu tonni.

Ei ta plahvata mu kõhus, ei ta plahvata ka õhus. Õunapomm ei lase õhku õnneks mind ja minu kõhtu.

Pommi moodi ta ei näi, kuid teeb kõhu hästi täis.

Andrus Norak
VARGANÄGU

Kord ma nägin varganägu, kes ei olnud varga nägu. Oli kaasa läinud moega, varas korraliku moega.

Meenutas ta tähtsat meest ja ei paistnud tema seest, välja varas kuri, tige, hea ja leebe tundus pigem.

Jättis varas salakaval mulje, et on hea ja aval. Igaks juhuks salli kandis, sest kuri kael ta ära andis.

Aprillis tuleb ikka natuke koerust ka teha.

Seekord pakume vaadata meie sõprade ja sugulaste unistuste koeri.

Meie unelmate koerad

Minu kaitseloom on koer

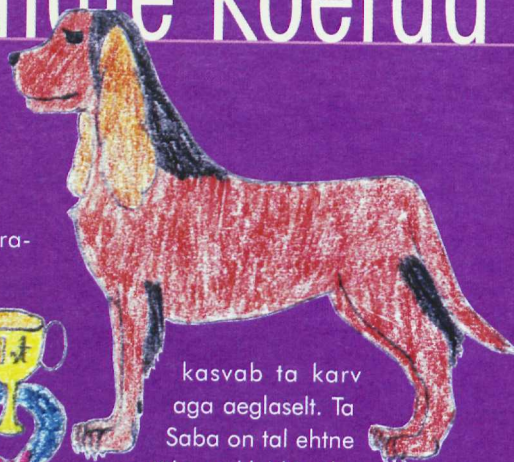
Mina arvan, et mu Charina ongi minu unistuste koer. Ta on armas, väike, pehme ja väga sõbralik. Charina on chow-chow. Minu lemmiktõug on kolli, kuid Charina on täpselt sellise iseloomuga, mida minu meelest paljud sooviksid. Ta on selline veidi krutskeid täis ja teeb vahepeal lollituure, st. jookseb suure rutuga läbi tubade, nii et pooled ettejäädavad koerad jäävad talle alla. (Meil on 15 koera peale tema veel: teised chow-chowd, tiibeti mastiff, rotweiler, bernhardiin ja vahepeal ka lisaks hunnik kutsikaid – hetkel on neid 5. Kokku siis 20 koera...) Selle pildi ma joonistasingi siis, kui Charina just oma uuel lollituurilt naasis ja laua alla puhkama jäi. Mina kasutasin tema väikese uinaku ära ja joonistasin temast pildi.

Angela Konsa Tartust

Eesti spanjel

Minu leiutatud koeratõug on eesti spanjel. Eesti spanjel on väga püsiv. Külmas kiiresti, soojas on väga kiire. rool, jalad aga jäänud kehaosad. Ta on rahulik, sõbralik ja austab peremeest. Ülekaal tekib harva. Hea on, kui teda kammida kord päevas. Ta on ümber poole meetrine või pikem ja ta kaal on 30-40 kg.

kasvab ta karv aga aeglaselt. Ta Saba on tal ehtne täis muskleid ja üle- on ka jooksuks kohanenud.

Zlata Skubi Tallinnast

Oma eesti tõug

Selle koeratõu nimi on vana-eesti rohukoer. Tavaliselt elab ta 50 – 54 a. kõrvad pärinevad lühikarvaliselt taksilt, nägu aga eesti hagijalt. Tema keha ei pärine üheltki koeratõult – see on pärit lambalt. Esimesed jalad pärinevad puudlilt, tagumised jalad kääbuspinšerilt. See koer on aretatud loomi karjatama. Eriti lambaid, sest need võtavad ta omaks tema kasuka pärast. Suvel ajab ta ise lambakasuka ära. Kord kuus tuleb tema kasukat harjata. Sööb liha, konte, leiba jms. Joogiks kõlbab vesi. Ta on truu, kaitseb omasid ja teeb vahel ka pahandusi. Mänguasjadeks sobivad sukad, sokid, pallid jms. Selle koera saba on kasukas peidus. Pildil pole seda näha.

Kätlin Luht Türitl

Minu koerasoov

Mina tahaksin endale taeva värvi koera, kelle nimi võiks olla Pilvepalli.

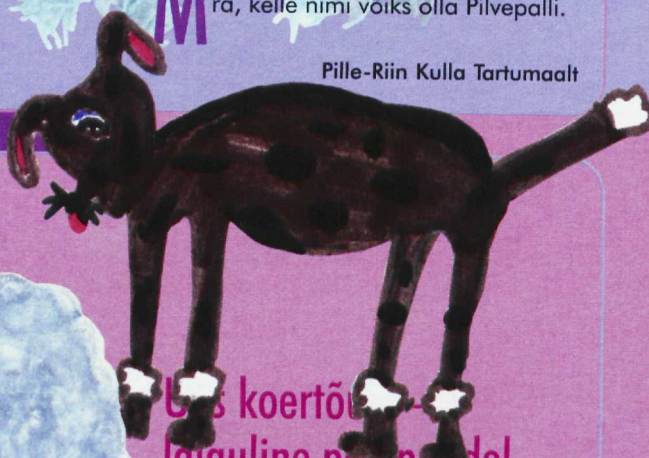
Pille-Riin Kulla Tartumaalt

Minu koertõug on laiguline poospudel

Selle koeratõu mõtlesin ma ise välja. Ta nimi tuleb sellest, et tal on laigud ja sellised tutid nagu puudlitel.

Marit Iila Viljandist

Paula Salme Sandrak

Niisiis... Ma olen 12aastane tüdruk Harjumaalt. Käin võrkpallis ja karates... Muusika kohta sedasi, et meeldivad Avril Lavigne, Good Charlotte, Busted, Red Hot Chili Peppers. J-Lo ja muu selline musa. Ei meeldi, mingid ilged tympsukad musad... ja selline musa kah ei meeldi, nagu seda on Nexus ja Ice-Cream...
Mu mail on: muztikas@hotmail.ee
Niisiis... siit tulevad mu paar lapsikut luuletust:

HOMMIKUSÖÖK

Pannkoogid lõhnavad rasvaselt, inimesed lava ümber on närvilised. Isa ruttab tööle, õde ruttab kooli.

Kell lööb seitse, äkki helistatakse... Kellele? Kellele? Kas isale või õele? Hoopis isale, helistatakse isale.

Õeldakse: "Maksa õe eest lunaraha!" See asi on paha, väga paha! Kooli ei läinudki laps! On siis alles saks!

Kuid see oli vaid mu poolik unenägu: keerasin teile vaid natuke kägu.

JONNIV LAPS JA SÖÖK

"Söök on paha!
Mina seda ei taha!"
Karjub jonniv laps,
kes ei taha kapst.

"Kapsas ajab peeretama,
tagumikku veeretama!"
karjub jonniv laps,
kes ei taha kapst.

"Tahan sipsi, koolat, burgerit!
Muidu jooksen kodust ära, vot!"
Karjub jonniv laps,
kes ei taha kapst.

Jonniv laps saab koola, sipsi ja muu. Ütleb siis emale: "Oled ikka truu!"
Õgib ära rämpstoidu, sipsi sööb veel täitsa muidu.

Ema: "Kas sa tead mis?
Kapsas on ju ka hamburgeris!"
Laps mõtleb viivu .
Äkki ütleb hästi kiiru:

"Tahan kapsast!
Tahan kapsast!"
Karjub jonniv laps,
kes tahab kapst!

LÜHIKE KOKKUVÕTE MÕTETEST

Mõte töötab nagu masin:
vahel kasin,
vahel paha.
Mõttega teenid vahel ka raha!

SÄÄGEM TUTTAVAKS, SÕBRAD JA SUGULASED!

NIMI: Roman
VANUS: 13 a
SÜNNIPÄEV: 27.08. 1990
LEMMIKLAUL: 50 Cent (p.i.m.p)
LEMMIKLOOM: hobune
SUURIM SOOV: saada palju kirjasõpru.
E-POST: romanotsudnoi@mail.ee

NIMI: Merle
PEREKONNANIMI: Nõmm
SÜNNIPÄEV: 23. aprill 1993
VANUS: 10
LEMMIKLOOM: kass ja liivahiir
ELUKOHT: Pärnumaa, Tootsi, Jaama 6-12
VEND: Kristian
LEMMIKVÄRV: lilla, punane
HOTIAADRESSID: merlen@hotmail.ee ja merlenomm150@hotmail.ee
SOOV: saada 10-13a kirjasõpru

NIMI: Hanno
Tikkerbär
SÜNNIAEG: 1992.
jaanuar
ELUKOHT: Lääne-
Virumaa,
Kadrina,

Koidu 26, 45201
TEL.: 032 52 350

LEMMIKÕPPEAINE: kehaline kasvatus
KOOL: Kadrina keskkool
LEMMIKLAULJA: Eminem
KODULOOMAD: koer ja kass
LEMMIKSÖÖK/JOOK: friikad, Sprite
LEMMIKSPORDIALA: suusatamine
OTSIN: kirjasõpra, 11-13a tüdrukut
LÕPPSÕNA: Olge lahedad!

NIMI: Teet Arukaev
SÜNNIPÄEV:
09.02.1990
HÜÜDNIMED:
Vähk, Mügri
VEND: Sven (10)
LEMMIKLAULJA:

Hanna Ild Pruuli (Hannah)
LEMMIKBÄND: Vanilla Ninja
LEMMIKNÄITLEJA: Sarah Michelle Gellar
LEMMIKLAULUD: Sinatra ja
"Vanad teksad ja kitarr"
MEELDIB: jalgpall
KOOL: Vinni-Pajusti gümnaasium
KLASS: 7a
LEMMIKJOOK: piparmünditee
LEMMIKSÖÖK: pannkoogid, friikartulid
LEMMIKFILM: "Sügav sinine meri"
LEMMIKSARI: "Usu või ära usu"
LEMMIKANIMAFILM: "Simpsonid"
MSN: arukaev@hotmail.com
E-POST: teet10@hotmail.ee
ADDRESS: Teet Arukaev, Aruvälja k,
Pajusti sjsk, L-Virumaa 46603
SOOV: saada kirju kõigilt 12-...
aastastelt plixidelt. Pistes kirja ka
oma foto, võid vastuses kindel olla.
Ja palun kirjutage ka oma
perekonnanimi!
P.S. Tahaksin vabandada Silja ees
(kes elab Märjamaal, Tööstuse tn),
et ma pole talle vastu kirjutanud.
Põhjus on selles, et ta ei pannud
kirjale oma perekonnanime ja
ma ei hakka parem huupi saatma.

NIMI: Sergei Vorobjov
HÜÜDNIMI: Sergo, Serku jne
VANUS: 13 aastat
SÜNNIPÄEV: 25. mai
LEMMIKBÄND: Waterboy
LEMMIKFILM: "Kiired ja vihased"
LEMMIKLOOM: koer
LEMMIKAUTO: BMW
MEELDIB: kirjutada
SOOV: leida palju kirjasõpru

ADDRESS: Olustvere tee 1-2,
Koidama, Suure-Jaani vald,
Viljandimaa 71504
Rate´is on pildid, kui pakub huvi,
vaadake SERGEI199

NIMI: Merit Allmäe
HÜÜDNIMI: Merru, Merku
VANUS: 9 a
SÜNNIPÄEV: 5.aprill
LEMMIKBÄND: Vanilla Ninja, Nexus
LEMMIKLOOM: koer
KLASS: 3. a
LEMMIKLAULJA: Shakira
MEELDIB: ujuda, laulda, joonistada
ADDRESS: Öismäe tee 74-41,
Tallinn 13512
SOOV: leida kirjasõpru vanuses
8-12, nii poisse kui tüdrukuid.

NIMI: Helena
Reino
VANUS: 13 a
SÜNNA:
17.02.1991
LEMMIKLAULJAD:
Shakira,

Mike S., LL Cool J
LEMMIKBÄND: LINKIN PARK!!!
LEMMIKFILM: "Uus kutt",
"Mitte tavaline
noorte komöödia",
"Suure mamma maja",
"Jääaeg" ja "Simon Birch"
LEMMIKLOOM: kass, jänes
LEMMIKSÖÖK: ladina-ameerika
köök (tacod)
LEMMIKJOOK: jõhvikamorss
LEMMIKTUND: eesti keel (lahe õps)
LEMMIKVÄRV: elektrisinine
LEMMIKNÄITLEJA: Jennifer Alba
SOOV: leida igas vanuses
kirjasõpru (sugu pole oluline!)
ADDRESS: Anne 87-37,
Tartu 50705
E-POST: helenaplika@hotmail.ee

■■■

NIMI: Liisu Teraste
HÜÜDNIMI: Liisuke, Musike, Kondike
ÕED: Eliisabeth (7a), Eelisa (3a), Elis (8a)
VEND: Egert (2a)
VANUS: 15a
SOOV: saada meilisõpru vanuses 13-...a.
E-POST: fernandalavai@hotmail.ee
 Jään teie kirju ootama!

■■■

NIMI: Janne
HÜÜDNIMED: Jane, Janzu, Jänx, Juula, Juuli, Maali, Jenny, Jennifer (Lopez)
SÜNNA: 12.03.91
ADDRESS: Võru, Luha 27-4, 65607
LEMMIKLOOM: kilpkonn, maod, lõvid ja kahepaiksed
MEELDIB: võrkpalli mängida, loomad, muza, lugeda, kirjutada, lähedad inimesed
EI MEELDI: jalgpall, korvpall, nõmedad inimesed
SOOV: saada kirjasõpru vanuses 10-..., nii tüdosisid kui poikasid

■■■

NIMI: Lisa Mai Lindberg
HÜÜDNIMI: Lizzi
VANUS: 9a (15.04.94)
KOOL: Tallinna Reaalkool, 3.a klass
MOB: 055 59 43 75
HOBID: tants (jazz), iluvõimlemine, rulluisutamine, poosetamine. Minge internetis leheküljele: www.rate.ee/users/kissenmissen
SOOV: leida kirjasõpru vanuses 8-15, poisse ja plixe; saada supermodelliks (olen modell, aga mitte päris super ja alles alustasin)
E-POSTID: lindberg58@hotmail.ee, kadri600@hotmail.ee ja pinkaga kahepeale lisaja@hotmail.ee
LEMMIKBÄND: Vanilla Ninja
LEMMIKLAULJA: Britney Spears,

Jennifer Lopez
LEMMIKLOOM: kass
LEMMIKFILM: „Komissar Rex“, „Beethoven“
MEELDIB: diskodel käia, tantsida, rulluisutada, modellikujundus, popp värk
EI MEELDI: teate, mõnikord mõne asja peale vihastad, teinekord oled talle tänuulik!
LEMMIKTUND: ükski pole ju nii huvitav

■■■

NIMI: Ardi Sulu
SÜNDINUD: 18.01.1989
VÄLIMUS: pikkus 177 cm, roheliste silmade ja heledate juustega
HOBID: poks, internet, keegel
LEMMIKBÄND: Tii
LEMMIKNÄITLEJA: Arnold Schwarzenegger
LEMMIKLOOM: koer
MEELDIVAD: toredad inimesed!
SOOV: saada kirjasõbraks 14-16 aastast tüdrukut.
ADDRESS: Ardi Sulu, Supeluse 1, Pärnu 80014

NIMI: Johanna Maria Eliisa
VANUS: 7a
SÜNNIPÄEV: 26.jaanuar 1997
JUUKSED: blondid
SILMAD: rohekas-hallid

LASTEAE: Tallinna Männi lasteaed, Tiigri rühm
EPOST: johannamariaeliisa@hotmail.com
MSN: johannamariaeliisa@hotmail.com
LEMMIKLAULJAD: Britney Spears
LEMMIKBÄND: Vanilla Ninja, Nexus
LEMMIKLOOM: hobune
KODULOOM: mini-küülik
LEMMIKVÄRV: roosa
LEMMIKMÄNG: Touche
LEMMIKLAUL: „Club Kung Fu“
LEMMIKFILM: „Jäääga“

LEMMIKRAAMAT: Laste Entsüklopeedia
LEMMIKAJAKIRI: „Hea Laps“
LEMMIKSÖÖK: friikartulid
LEMMIKJOOK: Coca-cola ja limonaad
MEELDIB: ratsutada, msn-is kirjutada, arvutiga mängida
EI MEELDI: surm
SOOV: leida kirjasõpru vanuses 6-10 (tüdrukuid)

■■■

NIMI: Mariliis Soo.
VANUS: 9 a.
ELAN: Tartumaal.
LEMMIKTOIT: hamburger.
LEMMIKJOOK: Coca Cola.
E-POST: mariliis9@hotmail.ee.
SOOV: leida 8- 9a kirjasõpru (tüdrukuid). Kirjutage kindlasti!

■■■

NIMI: Kerli Leikin
VANUS: 10 a.
SÜNNIAEG: 19.04.1993
KOOL: Viluste PK
PIKKUS: 140 cm
LEMMIKJOOK: piim, mahl
LEMMIKSÖÖK: kartulisalat
LEMMIKLOOM: koer, kass, kilpkonn, jännes
E-POST: kerli50@hotmail.ee
HUVIALAD: flöödi- ja klaverimäng, ujumine, tantsimine
SOOV: saada kirjasõpru vanuses 10-12 a., nii poisse kui tüdrukuid
ADDRESS: Talutee 2, Veriora vald, 64201 Põlvamaa

Henry Fordi muuseum

Aastal 1863 sündis siia ilma üks mees. Mees, kellest nüüdseks on saanud legend. Mees, keda tuleb tänada selle eest, et ameeriklased hakkasid eelmise sajandi esimesel poolel hobuseid autode vastu vahetama. Mees, kes esimesena hakkas autosid tootma konveieril. See mees oli Henry Ford. Oma esimese auto ehitas Ford juba 1896. aastal ja selle nimeks oli Quadracycle. Järgmine suur samm härra Fordi elus oli see, et ta hakkas tootma esimest "rahva-auto". See kõigile kättsaadav masin kandis nime FORD T. Peaaegu sajand tagasi lõi Henry Ford omanimelise firma Ford Motor Company (FOMOCO). FOMOCO asutati Detroitis, kus juba siis oli viisteist väikest autotehast. Praeguseks hetkeks on FOMOCOST saanud üks suurimaid autotootjaid maailmas: talle kuuluvad lisaks Fordi kaubamärkidele veel ka Lincoln, Mercury, Mazda, Jaguar, Land Rover, Aston Martin ja Volvo. 1929. aastal alustas Ford ka muuseumi ehitamist. Fordi vana sõbra Thomas Alva Edisoni auks pandi sellele asutusele nimeks Edison Institute Museum. Fordi muuseumi eksponaatide kogu ei koosne aga sugugi mitte ainult autodest – kollektsioonis on palju erinevaid asju – alates käekellast, jätkates kombainiga ja lõpetades veduriga. Eksponaatide valikul on silmas peetud eelkõige tehnika ja asjade üldist arengut – seda nii disaini kui ka tehnika poolelt.

↑ See legendaarne Ford GT40 võitis 1967.a. Le Mans'i.

↑ Oscar Mayer Company oli üks esimesi firmasid Ameerikas, kes taipas, et toode saavutab müügiedu ka puhtalt sellega, kui firma auto on piisavalt eriline.

↑ Näituse enim pildistatud eksponaat on Allegheny vedur aastast 1940. Pikkust on sellel veduril 40 meetrit, kõrgust 5 meetrit ja kaalu 600 tonni.

↓ See kummaline ja natuke jalgratast meenutav aparaat ongi Henry Fordi esimene auto Quadracycle.

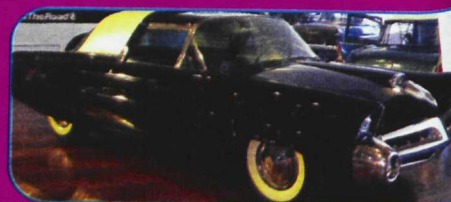
↑ Ford T 1927. aasta mudel, mille kohta pealt hr. Fordi raamatupidamine avastas, et see on juhtumisi 15 000 000. müüdnud Ford.

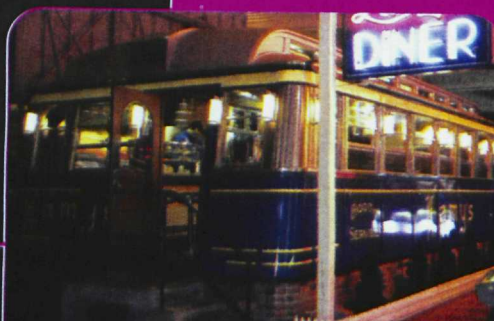
↑ Motoriseeritud rulluisud pärinevad aastast 1958.

↑↓ Fordi tehase näituse autod erinevatest ajastutest.

← Presidentide masinad. Ümaram 1954.a. Lincoln Cosmopolitan kuulus president Eisenhowerile, kandilises mustas 1961.a. Continentalis aga jättis oma elu president Kennedy.

← Kirjeldamaks kunagisi stiile, oli ehitatud osakond nimega "Sinu koht ajas". Eraldi klaaskast kirjeldas näiteks 1950. aastate noorte riietumisstiili ning vaatamiseks pandi välja ka tore rongivagunist söökla.

Lugu jänesest ja kilpkonnast

Kes meist ei teaks seda muinaslugu, kus jänes ja kilpkonn võidu jooksid! Nagu muinasjutud ikka, on ka see lugu üpris ettearvamatu lõpuga, sest võitjaks tuli kilpkonn.

Küsite: kuidas kilpkonn võita sai? Kilbikandja võitis, sest ta oli kiirest jänesest lihtsalt targem. Õigupoolest võitis selle võistluse kaks kilpkonna – üks neist hakkas oma aeglasel sammul finiši poole rühkima, seal aga ootas teine kilpkonn jänest juba

ammu. Suur oli aga pikk-kõrva üllatus, kui ta lõpusirgele jõudes nägi kilpkonna, kes parajasti üle finišijoone tammus. Vähemalt minu arvates ei võitnud seda võistlust kilpkonnad, sest nad tegid jänesele tünga: kahekesi ühe vastu pole ju aus! Omamoodi sohitegija oli aga jäneski, kes teadis ju väga hästi, et kilpkonn pole talle võrdne vastane. Kilpkonnad peaksid ikka jõudu katsuma teiste kilpkonnadega ja jänesed teiste jänestega.

Kindlasti on ka spordimarakrattide seas nii kilpkonni kui ka jäneseid. Mõned teist on kiired jooksjad, mõned aga hüppavad hästi kaugele. Mõned on aga siia ilma sündinud hoopis nutika peaga ega viitsigi eriti sporti teha. Kuid spordialasid on igasuguseid ja seetõttu leiab endale sobiva ala kindlasti nii kilpkonnasugune kavalpea kui ka see, kes on nagu jänes kuulus oma väledate koibade poolest.

Kui sulle on antud kiired jalad või hea hüppevõime, siis võiksid kindlasti minna kergejõustikutrenni.

Kergejõustikuga saavad tegelda muidugi ka need, kes on tugevad nagu karud. Üks õige kergejõustikukaru tegeleb ketta ja vasaraheitega, viskab oda või tõukab hoopis rasket raudkuuli. Kergejõustikust leidub midagi igaühele, sest see on oma loomu poolest vägagi mitmekülgne spordiala. Pealinnas pakub selle ala harrastamiseks häid võimalusi Tallinna Kalevi kergejõustikukool. Kalevi kergejõustikukooli treenerina töötab juba aastaid Harry Seinberg. Härra Seinbergi sõnul on kergejõustik spordiala, millega tegelemine annab vastupidavust ja ettevalmistust kogu eluks. Just tänu sellele on kergejõustik tema sõnul ka hüppelauaks paljudesse teistesse spordialadesse. Selge see, et ega kellestki kohe saa ei karu ega jänestki: kergejõustikukarud peavad alguses kõvasti jõusaalis kangi ja hantlitega rassima, sest muidu võib seda va rasket kuuli tõugates naba paigast venitada. Jänes aga peaks jooksma – ja palju! Oleks ju naljakas, kui tal pärast esimest kümmet meetrit hing kinni jääks!

Kõik, kes tahavad saada tublideks kergejõustiklasteks, peaksid nüüd küll kohe kindlasti helistama Tallinna Kalevi kergejõustikukooli numbrile: 6449849. Teavet saab küsida ka treenerilt, kelle e-postiaadress on: harry.seinberg@mail.ee

SÕBRATEST

Sõpru on mitmesuguseid – ühed on need, kes on alati abiks ja toeks ning kellele võib loota, ja teised, kellega lihtsalt aega veeta. Kummasse seltskonda kuulud sina, seda saad kohe teada.

1 Kui sinult küsitakse, kas sul on palju sõpru, mida vastad?

- jah, palju, ma ei suuda neid kõiki korraga üleski lugeda 10p
- on, aga vaid paar neist on väga head sõbrad 5p
- oo, ma suhtlen internetis sadade kihvtide kujudega 0p

2 Sinust räägitakse,

- et jagad teistega meelsast oma kommikotti, riideid, raamatuid jne. 10p
- et mugistad salaja kommi ega jaga kunagi midagi teistega 0p
- jagad vaid nendega, kes ka sinuga oma asju jagavad 5p

3 Usaldus tähendab sinu jaoks seda,

- et kui sulle on midagi usaldatud, siis seda sa edasi ei räägi, isegi jutukas mitte 10p
- et räägid siis, kui sa selle "info" eest midagi vastu saad 0p
- et sa üldiselt ei räägi, aga tõsisest probleemist oled valmis rääkima, aga nimedest mitte 5p

4 Sõpra on vaja selleks,

- et tema pealt maha kirjutada 0p
- et temale oma muresid kurta ja rõõmudest rääkida 5p
- et igavust peletada 10p

5 Ostaksin talle, kui raha oleks,

- mandariine, et me võiksime need koos ära süüa 5p
- mingit mõttetut pudi-padi 10p
- aja kosmeetiku juurde, et ta parem välja näeks ja mul oleks temaga meeldivam tänavaliikuda 0p

6 Arvan, et tõeline sõber

- peaks viima sind hamburgeribaari ja seal välja tegema 0p
- peaks teadma lisaks su eesnimet ka perekonnanime 10p
- on alati seal, kus sa teda vajad 5p

7 Sõber julgeb tunnistada,

- et sina eksisid 0p
- et eksisite mõlemad 10p
- et tema eksis 5p

8 Sõitsid kuuks ajaks ära. Sa

- puhkasid ega viitsinud saata kellelegi ühtegi kirja ega kaarti 0p
- läkitasid sõpradele hunniku tervituskaarte – kõigile ühesuguse pildi ja tekstiga 5p
- saatsid paarile parimale sõbrale kirja – kirjeldasid, kus oled, mida teed jne 10p

9 On sul sõpradega "oma keel"?

- jah, kasutame kõik interneti emootikume 0p
- kasutame paari sõbraga märke ja nalju, millest ainult meie aru saame 5p
- milleks? Tahan, et kõik saaksid võrdset aru 10p

10 Sõbrapäeva auks

- tuleks välja panna lipud 0p
- saata sõpradele kaarte ja teha parematele neist väikesi vahvaid üllatuskingitusi 5p
- veeta see päev koos võimalikult paljude sõpradega pidutsedes 10p

KOKKUVÕTE

- Kui said punkte 70 - 100

Oled hinnas ja kuulud nn väärt sõprade kategooriasse. Jagad kõike, teed kõike kaasa, kui sind kutsutakse; oled igapäev jaoks olemas. Aga tea, et ühel päeval võib juhtuda, et siis, kui sa ise sõpra vajad, polegi kellegi juurde minna.

- Punkte 35 - 65

Oled ise täiesti normaalne sõber. Suhtled paljudega, aga oled rahul, et sul on paar head sõpra, kellele võid alati loota.

- Punkte 0 - 35

On kuri kahtlus, kas sa üldse tead, mida sõna "sõber" tähendab? Siin sulle selgitus – sõber on see, kellesse sa suhtud sümpaatiat ja usaldusega ning kes vastab sulle samaga. Kaaslane, kellega on vahel tore koos olla, ei ole veel sõber. Kui sõbra leiad, imestad isegi, missugune varandus ta on.

Testi saatis Lisa Kraak Tartust

MAIASMOKA MAAGILINE NUMBRITEST

Esiteks: Mitu korda nädalas on Sul isu šokolaadi järele? (Arv peab olema suurem kui üks, kuid väiksem kui 10).

Korruta saadud arv kahega (2)

Lisa 5.

Korruta saadud arv 50-ga. Ootan, kuni võtad arvuti...

Kui Sul oli sünnipäev juba sel aastal, lisa arvule 1754. Kui sünnipäev on alles tulemas, lisa 1753.

Kui mäletad oma sünniaastat, siis lahuta arvust nelja-numbriline sünniaasta.

Nüüd peaks Sul olema kolmenumbriline arv... Esimene nendest numbritest on algnumber (ehk nii mitu korda oli sul šokolaadiisu. Kaks järgnevat numbrit on Su vanus. Kas pole uskumatu! NB! Aasta 2004 on ainuke aasta, mil selline matemaatika toimib, nii et testi nobedasti!

Testi saatis Viive Tallinnast

■■■
Kuidas saab Zaporozetsi hinda kahekordistada?

Selleks tuleb paak bensiini täis võtta.

■■■
Kus liigub "sapikas" kõige kiiremini? Autotehase kokkupanekukonveieril.

■■■
Millest unistab "sapika" omanik? Sellest, et ta saaks politseilt trahvi kiiruse ületamise eest.

■■■
Miks pole talvel Moskvitšiga sõites vaja ohutusrihmu kinnitada? Sellepärast, et niikuinii külmub tagumik istme külge kinni.

■■■
Miks on kasulik troopikasse reisisid autouksu kaasa võtta?

Sellepärast, et kui ilm läheb liiga kuumaks, siis saab akna lahti teha!

■■■
Mille poolest erineb supipott mootorratturikiivrist? Supipotil on kõrvad väljaspool.

■■■
Missugust häält teeb rallimees McRae auto, kui ta teelt välja sõidab? Colin-Colin-Colin!

■■■
Rallisõitja kihutas mööda metsavahe- list teed ja ajas kogemata siili alla. Muidugi tuli nüüd ka rattakumm vahetada. Õnneks märkas mees teeviita "Kummide vahetus – 1 km". Rallimees lükkas masina suurivaevu kummitöökojani ja laskis sealsetel meestel töö ära teha.

Kummivahetaja ütles: "See töö maksab kaks tuhat krooni!"

"Miks nii kallis?" imestas rallimees.

"Sellepärast, et oleme ainus seda sorti töökoda siin kolkas, järgmine asub viiesaja kilomeetri kaugusel, ja autosid sõidab siin kandis ainult suvel," vastas töömees.

"Aga millest te siis talvel elate?" "Kasvatame siile!" kõlas vastuseks.

■■■
Kohtunik küsib autovargalt: "Teid on juba kümnel korral tabatud parkimis- platsil olevate autode riisumiselt – miks te seda teete?"

Varas laiuab käsi: "Häda on selles, et ma pole just suuremat asi jooksja ja sõitvaid autosid ei saa ma lihtsalt kätte..."

■■■
Rikka ameeriklase poeg tuli Eestisse õppima. Vanemad saatsid talle kõige uuema Jaguari, et pojalt oleks kergem linnas liigelda. Peatselt said nad pojalt kirja: "Aitäh auto eest, aga see on siinsetes oludes liiga silmatorkav, tegelikult sõidaksin ma hea meelega ülikooli ja kodu vahet bussiga nagu kõik teisedki."

Miljonäri pere pidas natuke aega nõu ja siis kirjutas rikkur pojale: "Armas John, sinu soov on küll natuke imelik, aga oma poja heaks pole mul millestki kahju! Järgmise lennukiga saadame sulle siis bussi!"

■■■
Juku tuleb jooksuga tuppa ja hüüab: "Ema, ema! Naabri-Ken neelas kõik mu kolm ühekroonist münti alla!"

"Heldus küll, miks ta siis nii tegi?"

"Me mängisime autosõitu ja tema oli parkimisautomaat..."

■■■
Politseinik peatab auto, mis parajasti keelumärgi alt sisse sõitis.

"Kuulge, teie – kas te siis ei näe, et sellel tänaval on ühesuunaline liiklus?" kurjustab ta.

"Aga ma sõitsingi ainult ühes suunas!" imestab autojuht.

■■■
"Kas te olete hull, et sõidate oma Mersuga mööda kõnniteed!" hüüatab politseinik.

"Mis seal imestada – olen sedavõrd vilets sõitja, et autoteele ma kohe kuidagi ei julge sõita!"

■■■
"Kuidas sul nüüd autojuhtimine läheb?"

"Enne oli palju lihtsam, aga sestpeale, kui arst käskis mul prillid muretseda, on asi päris hulluks läinud – nüüd on kõik kohad teisi autosid ja jalakäijaid täis!"

Johannes Paul Arro

Mustkunst

I. MUSTKUNSTI AJALUGU

Tere taas! Loodan, et rahvusvaheline teatrikuu möödus teil kõigil igati edukalt. Kuigi aeg on märkamatu määris aprilli liikunud, ei ole teater kuhugi kadunud. Eksivad aga need, kes arvavad, et teater on koht vaid näidenditele ja muusikalidele. Kaugeltki mitte! Läbi aegade on tegutsenud mitmeid illusiooniteatreid, millest esimeseks ning ka tuntumaks on prantslase Robert-Houdini (kodanikunimega Jean-Eugène Robert, 1805-1871) oma. Kellas-sepa peres üles kasvades huvitus Houdini juba varajases nooruses peenmehaanikast ning kui noormees Pariisis oma esimese töökoja avas, ehitas ta sinna väikese tehniliste imede kambri. Muide, Jean-Eugène on ka elektrikella leiutaja. Samuti oli ta esimene illusioonist, kes kasutas oma trikkides paber- raha. 1845. a. avas Houdini oma kahesajakohalise teatri, mille seintest rippusid alla laiad kuldlinnid. Lava oli sisustatud valge kullatud mööbliga, keskel kohal asus suur (linaga katmata) laud, külgedel kaks väiksemat. Peale nende oli seal veel mõni lauake, millel asusid aparaadid ja automaadid. Need aparaadid olid tõesti muljetavaldavad – kirjanik, kes suutis vastata igale küsimusele, laulvad linnud, tühjematu pudel, apelsinipuu, mis õitses ja kandis vilja jne. – üks hämmastavam

kui teine... Tagasihoidlik sisustus hämmastas publikut – seal poleks otsideski leidnud paika kuhu midagi peita. Elegantsed valgustid ujutasid lava üle heleda valgusega ning kogu selle üldpildiga sulas lausa suurepäraselt kokku Houdini ise. Vaatamata kallitele piletihindadele oli saal kolme aasta jooksul iga õhtu puupüsti täis. Mis aga kutsus inimesi Houdini etendusi vaatama? Peale imeliste illusioonide muidugi ka Houdini ise – erinevalt teistest suurmeistritest, kes käitusid kui õukondlased, oli tema justkui mees publiku seast. Mees, kes tõestas, et ka tavalistele inimestele pole miski võimatu. Mees, kes tänu oma säravale isikule ning geniaalsele mõistusele on igaveseks ajalukku kirjutatud... Kui teiegi seas leidub aga kedagi, kes soovib midagi kirjutada (kuigi ajalukku see kiri ilmselt ei lähe), siis minu mailiaadress on endiselt ande2002@hotmail.com.

II. TÖÖVAHENDID

Peale käte ning hääle on mustkunstniku asendamatuks abimeheks tema võlukepp. Vaatamata sellele, et vaevalt keegi publikust selle „võlväesse“ enam usub, on võlukepp suurepäraseks vahendiks tähelepanu kõrvale juhtimiseks. Nii võib näiteks mustkunstnik koos sellega lauale midagi poetada või hoopis sealt midagi võtta. Lihtsa võlukepi võib igaüks endale ise valmistada. Kuigi neid võis mõni aeg tagasi ka poodidest leida, saab omavalmistatud võlukeppi kasutada kui talismani, mis esinejale alati hea õnne tagab. Selle valmistamiseks on vaja 25-30 cm pikkust ümarat puupulka, mis tuleb värvida keskest mustaks ning mõlemast otsast 3-5 cm ulatuses valgeks. Ja ongi võlukepp valmis, nüüd jääb üle see vaid sisse õnnistada! Kuidas, jäägu igaühel ise otsustada)

Selline näeb välja vaid kõige tavalisem, mustkunstnike seas enim levi-

nud võlukepp. Kuid näiteks tuntud võluripoiis Harry Potteri oma erineb eespool kirjeldatust tunduvalt. Nii võib-ki igaüks endale kohe päris oma võlukepi ise välja mõelda!

Ootamegi teie joonistusi teemal "Minu võlukepp" ning parimad pildid saavad ka autasud!

III. TRIKK

Trikk: Mustkunstnik ulatab oma võlukepi publikule kontrollimiseks. Tagasi saades asetab ta selle lauale ning võtab sealt punase liniku. Ka selle ulatab ta publikule kontrollimiseks ning kui ta on rätiku tagasi saanud, süütab ta viimase põlema. Tuhatoois laseb ta linikul lõpuni põleda ning haarab laualt võlukepi. Sellega tuhatooisi kohal viibutades lausub ta järgmised võlusalõnad:

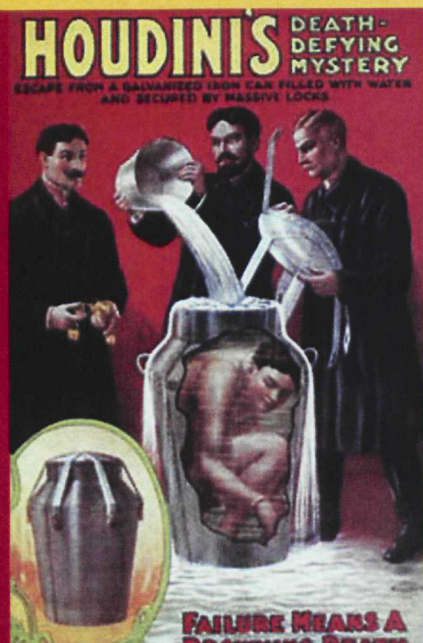

**Kui fööniks sa tõuse nüüd tuhandest ning tõesta, et võim on suur!
Ära karda, sest maailma vihast ei näe sa jälgegi, me poolt on tuul!**

Loits lausutud, haarab trikimeister laualt järsu liigutusega ajalehe ning mätsib võlukepi kiiresti selle sisse. Lehte lahti harutama hakates ei jõua ta aga kuigi kaugele, kui juba paistab paberipallikese seest rätiku ots ning võidukalt tõmbab mustkunstnik publiku silme all tuhaks põlenud rätiku täiesti tervena ajalehenutsakust välja.

Selgitus: Selle triki sooritamiseks on vaja teist, välimuselt täpselt samasugust avatud otstega paberist võlukepi, mille sisse on äräpõletatava rätikuga identne linik juba eelnevalt peidetud. Kui mustkunstnik peale rätiku põletamist laualt võlukepi haarab, ei ole see enam õige võlukepp, vaid selle paberist koopiat. Sellesama mätsib ta ka ajalehe sisse ning nüüd ei jäägi enam muud üle, kui vaid lehte lahti harutades linik välja tõmmata.

Mustkunstnik Ande

Algus eelmises numbris

Võistlustantsu võib jagada kahte liiki: **standardtantsudeks** ja **ladina-ameerika tantsudeks**. Mõlemas tantsuliigis tantsitakse viit tantsu. Standardtantsud on aeglane valss, tango, viini valss, aeglane fokstrott ja quickstep. Ladina-ameerika stiilis tantsitavad tantsud on samba, cha-cha-cha, rumba, paso-doble ja jive. Sellises järjekorras neid tantsitakse ka võistlustel, kuigi algajad võistlustantsijad võistlevad siiski lühendatud programmi alusel (alguses ei võistelda aeglase fokstrotiga ja paso-doble'iga). Lisaks standard- ja ladina-ameerika tantsude võistlustele võisteldakse veel ka kümnes tantsus.

Alustame tantsude tutvustamist standardtantsudest.

Esimene tants võistlustel on **aeglane valss**. See tants on tekkinud kahest erinevast tantsust: **lendlerist** ja **bostonist**. Esimene neist on pärit Saksamaalt ja Austriast juba 19. sajandi algusest. Lendlerit tantsiti rasketes kingades (mis olid, muide, puust) ja tehti hüppavaid prõmmivaid ning libistavaid samme koos erinevate käe alt pööretega. Ajapikku, nii nagu läksid kergemaks jalanõud, muutus ka tants hõljuvamaks ja võimaldas teha ka kiiremaid samme, kuigi tempo lõppkokkuvõttes muutus aeglasemaks. Boston sai populaarseks Ameerikas 1830. aastate paiku. See tants meenutab viini valssi, olles tegelikult viimase rahulik versioon. Tantsiti seda selliselt, et partnerid hoidsid teineteise puusadest kinni. Modernne aeglane valss kujunes välja 1910. aastate paiku Inglismaal, kus nii lendlerist kui ka bostonist tekkinud segule lisati erinevaid tantsufiguure ja muudeti tempot aeglasemaks. Sellised muutused tegid tantsu „kergeks“ ja sujuvaks ning seeläbi ka esitamise ja vaatamise huvitavaks.

Teine tants, mida võistlustel tantsitakse, on **tango**. Tango pärineb sellisest Hispaania päritolu tantsust nagu seda on **flamenco**. Tänu Hispaania vallutajatele jõudis flamenco koos teiste hispaania tantsudega Lõuna-Ameerikasse. Teisest maailma küljest, nimelt Aafrikast, jõudis

Kuidas sündis võistlustants

koos orjadega Lõuna-Ameerikasse Aafrika päritolu tants **tangano**. Läbi aastate segunesid need kaks tantsu mitmete erinevate Uue Maailma tantsudega ning tulemuseks tekkis tants nimega **milonga**, mis muutus 19. sajandi lõpus populaarseks tantsuks Argentiina slummides. 20. sajandi alguses jõudis milonga Euroopasse ja muutus populaarseks kõrgkihi hulgas. Alates 1910. aastast tekkis Euroopas tõeline tango-maania, mis levis Pariisist Londonisse ja New Yorki. 1930. aastate paiku muutus milonga modernseks tangoks, kus pehme ja sensuaalne tants muutus uhke rühiga tantsitavaks tantsuks, millele olid lisatud äkilised pea- ja kehapöörded. Tõeliselt suurepäraseid näiteid tango esitusest võib tuua ka Hollywoodi filmidest: Al Pacino ja Gabrielle Anwar'i esitus filmis „Naise lõhn“ ja Arnold Schwarzeneggeri ja Tia Carrere esitus filmis „Ausad valed“.

Kolmas standardtants, mida võistlustel tantsitakse on **viini valss**. Viini valssi peetakse kõige esimeseks paaritantsuks ning ta vallutas Euroopa juba 19. sajandi alguses. Pärit on see nagu aeglane valsski saksa-austria rahvatantsust lendlerist. Seltskonnatantsus toimus viini valsiiga tõeline murrang: ta ei nõudnud pikka õppimist ja tantsiv paar ei olnud enam seotud teiste tantsijate ja tantsukompositsioonidega, sellisel moel nagu oldi vanades õukonnatantsudes. Viini valss koosneb peamiselt pööretest paremale ja vasakule, mis on seotud omavahel kiikesammudega. Viini valss on kiire tempoga tants ning nõuab tantsijailt tõeliselt palju energiat.

Neljanda standardtantsuna tutvustan **aeglast fokstrotti**, mis on välja kujunenud 1914. aastal tekkinud moeantust nimega fokstrott. Fokstrott oli populaarne

tants, mis tekkis tänu džässmuusika sissetungile Euroopasse. Algses variandis üsna tempokas tants muutus läbi aegade – seoses veelgi kiiremate tantsude tekkimisega – aeglasemaks ning lõpuks kujuneski välja aeglane fokstrott. Tants koosneb peamiselt kõnnisammudest. Kuid aeglast fokstrotti peetakse vilunud tantsijate tantsuks, mis näilisele lihtsusele vaatamata nõuab suurepäraselt kehalitsemise oskust, aga ka rütmitaju ja elastseid liigutusi.

Ning viimase tantsuna räägime täna **quickstepist**. 1920. aastatel tabas Euroopat tantsuhullustus. Nimelt tekkis tol perioodil palju uusi tantse: charleston, shimmy, black bottom jne. Suurima populaarsuse saavutas siiski **charleston**, mis on pärit ameerika mustanahaliste sadamatöölise hulgast. Valgete hulgas sai see tants populaarseks tänu Ziegfeld Follies'i poolt korraldatud tuurile läbi Ameerika. Tantsiti seda tantsu kätega laialt vehkides ja jalgu külgedele üles lüües. Charlestoni segunedes juba Euroopas tuntud fokstrotiga, tekkis ki quickstep.

Võib tõdeda, et aeg ja erinevate inimeste nägemused tantsimisest on muutnud meie ajal tantsitavad tantsud just selliseks, nagu meie neid täna tunneme.

Ivo Kappet,
tantsukooli Laguun
treener

Koolimullid

Tere, Triibu-Liine!

Saadan Sulle kelti puudehoroskoobi. Ega ma ise ka nii väga kergeusklik ei ole, aga nuh, sihukest kraami on mõnikord lahe vaadata. Oma sünnipäeva järgi saad teada, missugune on Su puu ja iseloom.

Head puu-uurimist!

Kelly Tallinnast

- 1. - 11. jaanuar – kuusk
- 12. - 24. jaanuar – jalakas
- 25. jaan. - 3. veebr. – küpress
- 4. - 8. veebr. – pappel
- 9. - 8. veebr. – seeder
- 19. - 28. veebr. – mänd
- 1.- 10. märts – leinapaju
- 11. - 20. märts – pärn
- 21. märts – tamm
- 22. - 31. märts – sarapuu
- 1.- 10. apr. – pihlakas
- 11. - 20. apr. – vaher
- 21. - 30. apr. – kreeka päklikpuu
- 1.- 14. mai – pappel
- 15. - 24. mai – kastan
- 25. mai - 3. juuni – saarepuu
- 4. - 13. juuni – valge pöök
- 14. - 23. juuni – viigipuu
- 24. juuni – kask
- 25. juuni - 4. juuli – õunapuu
- 5. - 14. juuli – kuusk
- 15. - 25. juuli – jalakas
- 26. juuli - 4. aug. – küpress
- 5. - 13. aug. – pappel
- 14. - 23. aug. – seeder
- 24. aug. - 2. sept. – mänd
- 3. - 12. sept. – leinapaju
- 13. - 22. sept. – pärn
- 23. sept. – õlipuu
- 24. sept – 3. okt. – sarapuu
- 4. - 13. okt. – pihlakas
- 14. - 23. okt. – vaher
- 24. okt. - 11. nov – kreeka päklikpuu
- 12. - 21. nov. – kastan
- 22. nov. - 1. dets. – saarepuu
- 2. - 11. dets. – valge pöök
- 12. - 21. dets. – viigipuu
- 22. dets. – pöökpuu
- 23. - 31. dets – õunapuu

▪ **ÕUNAPUU** tunnussõnaks on armastus. Sarmikas, tundlik, truu ja õrn sõber. Sõprade vastu helde. Kaldub tihti pikalt-laialt filosofeerima, kuid elulistes asjades ei meeldi talle pikki plaane teha. Elab rohkem hetkele.

▪ **SAAREPUU** tunnuseks on auahnus. Väga impulsiivne, elav. Armastab saatust proovile panna ja suudab end sundida mistahes raskusi ületama. Kriitikat ja teisitimõtlemit ei kannata. Sõpru võtab väga tõsiselt, kuigi mõistus valitseb tihti tunnete üle.

▪ **PÖÖKPUU** tunnussõnaks on arenemisvõime. Hea maitsega, selge maailmavaatega, oskab oma seisukohti kaitsta ja karjääri luua. On hea juht, kes ei hakka asjata riskima. Meeldiv seltsiline, kes kannab hoolt enda ja sõprade füüsilise vormi üle ja oskab hinnata sporti ning looduses liikumist.

▪ **VIIGIPUU** näol on tegemist äärmiselt tundliku loomusega. Vastuvõtlikkus ei tähenda aga nõrkust, vaid otse vastupidi: viigipuu on oma otsustes väga tugev ja veidi isekaski. Ta armastab elu, oma perekonda ja loomi, peab lugu huumorist ning vaimsest tegevusest. Ta on heaks sõbraks neile, kes ei kipu teda käsutama, vaid suhtuvad huumoriga ta kalduvusse end aeg-ajalt lõdvaks lasta.

▪ **KASE** põhitunnuseks on inspiratsioon, loovus. Tal on hea kujutlusvõime ja hea maitse. Armastab loodust ja loomulikkust. On elav, sõbralik ja elegantne. Rahulikus õhkkonnas suudab teha uskumatult palju, kuid labasusega kokku puutudes muutub loiuks ega talu liigset kära.

▪ **SEEDER** on väga hea kohaneja ning mitmekülgset andekas isik. Ta peab lugu luksusest, kuid kohaneb ka vähenõudlikes oludes. Loomult on ta optimistlik, oskab teha vajaduse korral kiireid otsuseid. Kaldub

vahel teistele ülalt alla vaatama, kuid lähimatele sõpradele on kindlaks toeks. Seedri tunnussõnaks on usaldusvärsus.

▪ **KASTANI** põhitunnuseks on ausus. Ta on sündinud diplomaat, kellel on loomupärane õiglustunne ja tahtmine maailma parandada, kuid kahjuks on teda üsna kerge rööpast välja lüüa. Ta ei taha eriti silma torgata, kuid vahel mängib kõikvõimsat otsustajat. Sõprade leidmine pole tema jaoks kerge, kuna vähimatki eksimust ei suuda ta andestada. On ise aus ning nõuab seda ka teistelt.

▪ **KÜPRESSI** iseloomustab ustavus. Ta on tugev, kergesti kohanev ja optimistlik. Ta tegutseb ja mõtleb kiiresti, kogub ahnelt nii teadmisi kui ka rikkust. Küpress vihkab üksindust ja võib vahel lähimatele sõpradele pealetükkivana tunduda. Tema temperamentne loomus ootab ka teistelt kiiret tegutsemist ja mõistmist.

▪ **JALAKAS** on õilsus ise. Ta on aus ja ustav sõber, kes suuremeelselt püüab kõiki aidata ja toetada, kuid vahel pingutab sellega üle ja kipub ka teiste eest otsuseid tegema. Tal on hea maitse ja suur huumorimeel. Juhina on ta suurepärase, kuid ise kamandamist ei kannata. Oma vigu oskab ta tunnustada ja püüab neist õppida.

▪ **KUUSE** tunnussõnaks on salapära. Käitumiselt on ta üpris tagasihoidlik, kuid vaimsed ambitsioonid on tal suured. Tal on palju sõpru ja palju vastaseid, kuna temas peitub kaasasündinud andeid, mida vähesed on võimelised jäljendama. Kuuse originaalse maitse ja targutamiskalduvuse tõttu peetakse teda vahel egoistiks.

Loe edasi lk 32

Teeme ise filmi!

Algus Hea Laps 2/2004

Pildid: Tähetorni Movie Club

muti sai lisatud loodusheliseid. Töötluse käigus võib lausa imesid korda saata ja isegi seosetutest lõikudest midagi omapärast kokku panna.

FILMI ESITLEMINE

FILM ARVUTISSE

Kui film lindil, läheb tarvis spetsiaalset kaablit, millega videokaamera ja digi-videokaart arvutis ühendada, et materjal töötlemiseks lindilt arvuti kõvakettale saada. Lisaks on möödapääsmatu mõne videotöötlusprogrammi olemasolu. Siin kehtib reegel – mida lihtsam, seda parem. Profiprogrammid on väga kallid ja nende kasutamine keeruline. Tavaline Windows Movie Maker, mis Winows XP-ga ametlikult kaasas, ajab asja ära. Kui soovid vähemkeerulisemat ja võimalusterohkemat töötlust, siis võib meelde jätta nime Pinnacle studio.

LÕIKAMINE ON OLULINE

Ma olen alles viimasel ajal aru saama hakanud, et ainuüksi filmi korralikust planeerimisest ja ülesvõtmisest ei piisa – on tarvis ka head töötlust. Ikka selleks, et lõpp-produkt värske ja terav välja kukuks. Kui operaator hoolitseb selle eest, et lindil olev materjal loo jutustamiseks valmis oleks, lõikab monteerija sealt maha kõik üleliigse.

Kui film ükskord kõvakettal on, tuleb fail töötlemisprogrammiga avada, misjärel film tavaliselt lõikudeks jaotatakse. Edasi tuleb hakata materjalile ka vaatajapoolse pilguga kaema. Toon näite. Sa oled filminud lõigu, kus keegi hommikusööki valmistab, selle nahka pistab ja kööki käsi pesema tõttab. Kokku neli minutit tegevust. Võid kindel olla, et inimesed jäävad selle aja-ga teleri ees magama – kui sa just ei tee midagi, mis su teose sisu alles jätab, kuid selle vormi muudab. Lühikesed lõigud kolmest antud tegevusest näitaksid tegelase hommikut samamoodi. Välja tuleb noppida ainult kõige olulisem ning eemaldada pildiline praak, nt sinu sõber, kes kuskil tegevuse taustal korra nähtavale ilmub. Loomulikult lõigatakse maha ka üleliigsed algused-lõpud ja liidetakse allesjäänud materjal omavahel tervikuks. Muusika lisamine on täiesti valikuline. Seda võib teha sündmuste ilmestamiseks, meeleolu loomiseks. On tulnud ette, et osa dialooge mikrofoni ebaõnnestunud paigutamise tõttu hiljem läbi kõlarite hästi ei kostnud, mistõttu tuli antud dialoogid teistkordselt peale lugeda. Sa-

Kõige viimane tähtis ja paljude jaoks kõige olulisem etapp filmi sünni juures on selle publiku ette toomine. On öeldud, et film saab lõplikult valmis alles siis, kui seda laiemale ringkonnale esitletakse. Siit saab filmitegija esimesed vastukajad oma loomingle, millest sõltuvalt tuleks juba oma järgmiste projektide planeerimisel muudatusi teha. Ja nii lihtne ning samas võimatult keeruline see filmitegemine ongi. Nõuab natuke mõttetööd ja ka üsna suure portsu pühendumist, nii et vahepeal tuleb isegi väikese asja valmimise juures suurt vaeva näha.

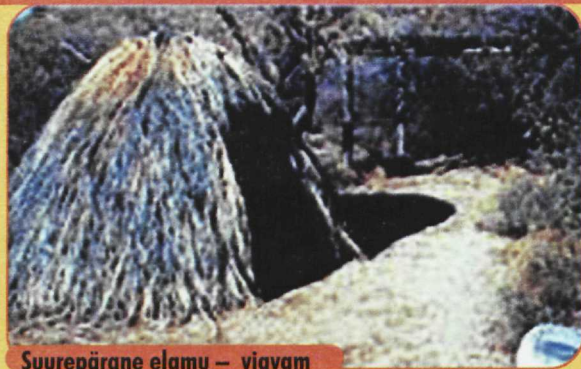
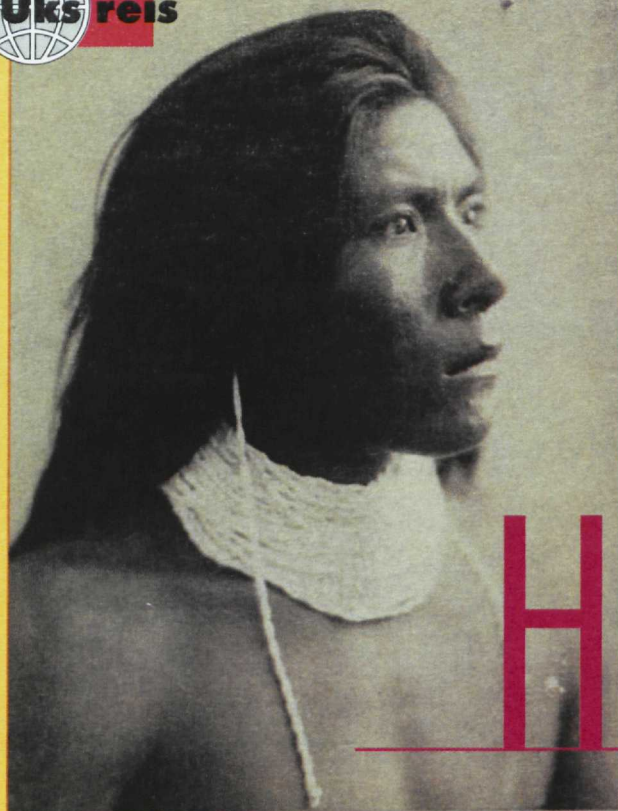
Lõpetuseks lisaks siia rea linke veebimaastikule, ikka amatöör-filmindusega seotud.

<http://kino.kolhoos.ee> – kodumaine filmi-amatööride baas suure hulga amatöörfilmidega ftp-serveris

<http://www.hot.ee/kvgrupp> – kodumaine amatöörfilmistuudio

<http://www.hot.ee/studio2tanki> – kodumaine amatöörfilmistuudio (kahjuks hetkel ei tegutse)

<http://www.jushhome.com/AmMoviePort/> – ingliskeelne stardipakk paljude küsimuste vastuste juurde

Suurepärane elamu – vigvam

Kristina Kruise

Hon Dah!

Indiaanlased asustasid Ameerika mandri ammu ammu enne seda, kui maadeavastaja Kolumbus oma laevaga Ameerika rannikule jõudis.

Algus Hea Laps 2/2004

Nagu ma juba esimeses kirjas mainisin, arvas Kolumbus eksikombel, et on avastanud hoopis India ja seega nimetas ta Ameerika põliselanikud indiaanlasteks. Nimetus "punanahad" tuleneb aga sellest, et indiaanlased katsid oma kehad värviliste sõjamaalingutega.

Siiani kannavad mõned Ameerika osariigid indiaanisuguharude nimesid nagu: **Dakota, Omaha, Missouri, Massachusetts.**

Suurem osa Arizona osariigi maadest kuuluvad apatšide ja navajo indiaanisuguharudele. Kokku elab Arizonas 21 erinevat indiaanisuguharu.

Apatšide suguharu jaguneb 6 alaguharuks vastavalt sellele, kus Arizona territooriumil nad elavad.

Siin Valgetes mägedes aga elavad Valgete Mägede apatšid. Apatšide

Chiricahua suguharust on pärit üks kuulsamaid indiaanilasi Geronimo.

Apatš tähendab tõlkes sõdalast. Iidvane legend jutustab meile apatšide sünniloo.

Ammu-ammu, kui maailm oli alles valmimas, valitses kogu maailmas pimedus. Ei olnud siis kuud, tähti, päikest ega päeva. Ülemvõim maailmas kuulus koletistele ja madudele, kuid neist kõige suurem ja julmem oli roheliste silmadega ja neljakordse soomusrüüga Draakon.

Ühel ööl sündis vihmatorvide aegu väike poisilaps, kelle ema Draakoni eest koopasse peitis. Kuid väikesel poisil oli koopas üsna igav ja ta otsustas minna koos onuga jahile. Siis, kui nad olid asunud kütitud hirveliha küpsetama, ilmus nende ette Draakon. Onu kaotas hirmust suisa liikumis- ja kõnevõime, kuid väike poiss ei kartnud Draakoniit karvavõrdki. Poiss oli priske ja kena Draakon oli teda kaua-kaua

taga otsinud ja otsustas poisi nahka pista. Poiss aga tegi Draakonile ettepaneku võitlemiseks. Draakon oli nõus ja üsnagi kindel oma võidus, sest kuidas pisikese poisi vibunooled ikka teda kahjustada saavad.

Kummalgi oli neli viibunoolt ja seega neli laskmisvõimalust. Esimesena asus oma nooli lennutama Draakon. Väike vapper poiss seisis Draakonist 100 sammu kaugusel suure vikerkaar tipus. Aga iga kord, kui Draakon oma nooled üles poisi suunas lennutas, pani vikerkaar poisi maa peale tagasi. Nii neli korda – ja nõnda ei tabanud ükski Draakoni nool poissi. Siis oli poisi kord vibu lasta ja iga korraga tabas ta Draakoniit otse südame kohale. Neljandal korral langes Draakoniit kaitsev viimane soomusrüü ja nool tabas teda otse südamesse.

Selle vapra poisi nimi oli Apatš ja temast sai esimene indiaanipealik. Uhkeid kotkasulgi kandis ta kui õigluse,

HEA LAPS

Jürikuine tervitus!

Tuletan teile meelde, sõbrad ja sugulased, et aprill on naljakuu, nii et katsume igal võimalusel olla rõõmsad ja lahedad ja parasjagu naljakad!

Rõõmustame kõigepealt siis seekordseid auhinnasaajaid. Meenutan taas, et Tallinnas ja Põhja-Eestis elavad lugejad saavad oma auhinnad kätte Kullo Lastegaleriist (Kuninga 6, Tallinn), lõunaestlased võtku kontakti Tartu Keskraamatukogu lasteosakonnaga (Kompanii 3/5). Kellel on muid soovet, see kirjutagu, helistagu või meiligu!

Tere! Olen 11a. tüdruk Haapsalust ja fännan väga t.A.T.u.d. Sooviksin vahetada igasuguseid kuulsuste värke t.A.T.u. asjade vastu. Mul on midagi peaaegu igaühest. Kirjutage ka need, kes soovivad infont t.A.T.u.st. E-post: tatufan@solo.ee, anuliislaar@solo.ee

Hei-hopsti! Olen 10a. pruunipäine rohekashallide silmadega plikatirts. Mulle meeldib head muusikat kuulata ja tantsida ja mõnikord joonistada. Lemmiklaulja on Christina Aguilera. Kes tahavad ta piltidest vabaneda, saatku need aadressil: **Paikuse EPT 9-52, Pärnu mk. 80046**. Sooviksin endale ka head ja truid kirjasõpra, kes võiks olla 11-12a. tüdruk Pärnust, aga võib ka teistest maakondadest. Ah jaa! Sellel tüdrukul võiks olla ka veidike huumorimeelt. E-post: seeneke11@hotmail.ee.

Tere! Minu nimi on Maksim. Tahan tutvuda tüdrukutega, kes oskavad vene keelt. E-post: max963@mail.ru.

Tere! Tahaksin vahetada kuulsate inimeste pilte. Mul on anda: suur hulk Neikokõsõ, Kylie Minogue, J. Lopezi, Mart Sanderi, Inesi, Kadi Toomi, Night Light Duo jt. Pilte. Vastu tahaksin saada: Amanda Bynesi, Nexust, Adela Noriegate, The Black Eyed Peasi ja Gareth Gatesi. Kirjasõpru ei otsi, e-mail teate jätmiseks: vahetanpilte@hotmail.ee. Siis teatan ka oma muud andmed.

SOENGU- Barbied võitsid AILI VÄRO-NEN Hinost, GERSTIN JUSS Suigust ja PILLE-RIIN KULLA Laevast. Ergutusahinnad saavad KRISTIINA KONDRANINA Sillamäelt ja ANNELI MOKŠANTSEVA Tootsist.

LEGO-talongi õigesti täitnutest tõi loosiõnn võidu järgmistele lugejatele: JOHANNES HEPNER Raplamaalt, JANNO VÕSAMAA Hiiumaalt, ELMAR REIN-

Tsau, kõik poisid ja plikad, soovin kirjutada 12-14a plikadega. Mulle meeldivad paljud asjad, eriti musa kuulata ja TV-d vaadata. **JAANIKA PÄÄSTEL**, Lõpe 7-7, Koonga v., Pärnu mk. 88402. E-post: minikass12@hotmail.ee

Tere! Olen 12, varsti 13a plix, kõik 13-16aastased võiksid kirjutada mommy008@hotmail.ee. **MAILIIS LEPIK**, Maardu küla 10 - 2, Loo sjsk., 74201 Harjumaa.

14 a mees otsib naist, kes oleks vähemalt 13-15 a vana. Meilige mulle: Reigo90@hotmail.com või reigo90@hotmail.ee

Tere, kõik Tartu lähedal elavad 13-15a tüdrukud:)! Ma ise olen 14a. ja otsin tüdrukut, kellega suhelda. NB! Te peaksite olema ilusad! Meilige mulle: foxboy90@hotmail.ee, msn: fox_boy20@hotmail.com. **REIN**

Tere! Olen 13a Liisa, sooviksin leida kirjasõpru vanuses 12-14a. **LIISA MAIDLA**, Kaare tee 7, Loo, Jõelähtme v. Harjumaa 74201, e-post: liisa001@hotmail.ee.

Sau, kõik 10-12a. lõbusad ja huvitavad inimesed! Minu nimi on Jaan Kolga, olen 11a. lõbus poiss, kellele meeldib tantsida ja lugeda. Lemmikloomad on tiiger ja lõvi. E-post: mees20045@hotmail.ee

Hei! Olen 13a Kehra plix, mulle meeldib teha sporti ja kõike muud huvitavat. Suurim soov oleks leida 13-15a. kirjasõpru, nii poisse kui ka plixe. **MADLI NURMIK**, Kose mnt. 40-27, Kehra, Anija v., Harjumaa 74307.

HOLD Pärnumaalt, **HENDRIK JAANIMÄGI** Pärnust, **KAAREL TAMMISTE** Harjumaalt ja **SANDER SILDVER** Jõgevamaalt.

Ristsõna-auhinna saavad **KADRI-KAI FREIMANN** Kuimetsast ja **UKO VIISUT** Märjamaalt.

Järgmises numbris juba järgmistele võitjate nimed!

Hi! Menja zovut Sergei. Druzja zovut menja Zjozik. Ja istšu sebe podrugy, štobõ perepisõvatsa. Mne 15 let! Pišite na baklan09@hotmail.ee

Tervitus! Otsin kirjasõpru! Olen väga särtsakas ja energiline tydrik, kuigi mitte eriti fotogeeniline. Mulle ei meeldi valetajad. Tegelen line-tantsuga. Kirjutada võivad nii poisid kui tüdrukud vanuses 14-16, ise saan septembris 15. Vaatake mu pilt adrel www.rate.ee/users/gethlyne ja kirjutage mulle: pixike14@hotmail.ee.

Tere! Olen 14a. Maris, mulle meeldib õndselt suusatada ja ujuda. Olen pisike ja funny girl. **MARIS ARAND**, Saarepeedi v. 27-1, Viljandi mk. E-post: maris.arand@solo.delfi.ee

Tere, olen 14a. Egert, sooviksin leida endale kirjasõpru vanuses 13-14 a. **EGERT MARTSIN**, Lasteaia 4-6, Torma v., Jõgeva mk.

Tsauki, olen 11a. lõbus plix Kelly Jõgevamaalt. Olen pruunide silmade ja tumedate juustega, mulle meeldib ujuda, diskodel käia ja aega mõnusalt sõprade seltsis veeta. Sooviksin leida poisist sõpra, aga ka tüdrukud võivad mulle kirju saata. E-post: simpliplik@hotmail.ee

Tere, olen suur Jessica Alba fänn ja vajan tema pilte, postreid ja muud. Vastu annan samuti pilte ja postreid. Võivad kriblada ka Jessica Alba ja sarja "Dark Angel" fännid. Kui meilite, siis annan oma kodusadressi. E-post: dark.angel.001@mail.ee

 HEA LAPP

LAPSED, LOSSI MÄNGIMA!

Küünlakuu lõpus avati Tallinnas Kristiine Keskuses lossi stiilis kujundatud "Reds" mängukeskus, kust leiavad ajaviidet ka suu-remad lapsed – need, kes klotsidest või pallimerest üle kasvanud. Selline Kanadas valmistatud mängusisustusega keskus on Baltimaades esimene. Pooltund mänguväljakul maksab 15 krooni. Peatselt avatakse Ülemistel veelgi suurem selline keskus, kus pakutakse ka sünnipäeva pidamise võimalusi!

Silmad siia! ALGAB TRIIBU-LIINE KLASSIKALINE KIRJANDUSVÕISTLUS!

- Miks klassikaline? Aga seepärast, et võistluse üldteemaks on "MEIE KLASS"!
- Ootame kõigi oma sõprade ja sugulaste kirjutisi ja luuletusi oma klassi juhtumistest – nii lõbusatest kui tõsistest;
- klassiõdedest- vendadest, kes teile meeldivad või hoopis hinge täis teevad – bossidest ja poetidest, pinginaabritest ja tagumise rea tüüpidest;
- omavahelistest suhetest ja sekeldustest ning sõprusest õpetajatega;
- või veel millestki, mida ei oska ette arvatagi...

Oleks hea, kui

- juttude pikkus ei ületaks 2 - 3 lehekülge ja luuletused ei läheks päris poeemideks kätte

- saadaksite oma tööd toimetusse enne 15. maid

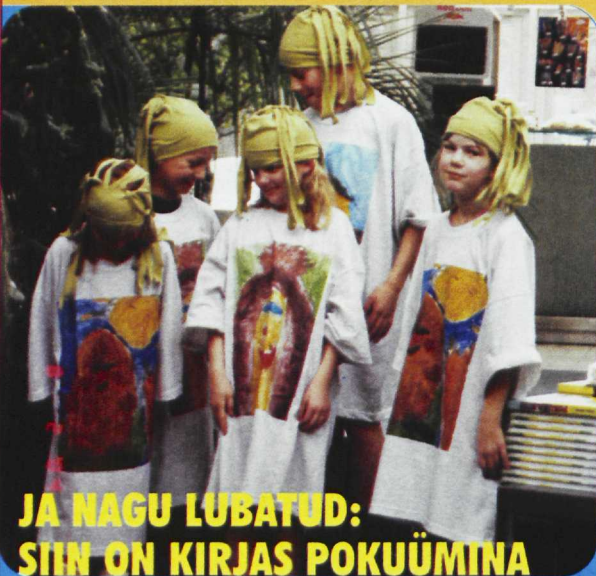
2004 – sest see ongi tähtaeg!

- kirjutaksite iga töö juurde nii enda kui ka oma kooli nime, vanuse, aadressi ja telefoninumbri!

Alg- ja põhikoolide õpilaste töid hinnatakse kahes vanusegrupis.

PARIMATELE INTELLIGENTSED AUHINNAD!

JA NAGU LUBATUD: SIIN ON KIRJAS POKUÜMINA KONKURSI VÕITJAD

Noorem vanusegrupis tunnistati parimaks Lusti lasteaed-alkkooli ja Taali põhikooli pokurühmad. Maailma avastamise auhinna said Turba gümnaasiumi esinejad ja mudilapreemia pälvis Tartu Poku lasteaed. Vanemas rühmas jagasid esikohta Viluste põhikooli ja Märjamaa pokud. Parima lavastuse auhinna sai Tamsalu trupp, folgipokupreemia võitis Tallinna 37. keskkooli duett ja kõige musikaalsema esituse eest autasustati Antsla muusikakooli. Kostüümpreemia võitis Tartu Poku lasteaed. Kõige pokulikumateks pokudeks tunnistati Kati Paloots ja Agnes Kennpi, Hea Lapse pokulaureaatideks said (nagu juba eelmises numbris mainitud) Joan Vonk, Kerli Hellamaa ja Kaarel Nurmsalu.

Väikese mõtte võistluse võitjad teada!

Liina Kangeri korraldatud Väikese mõtte võistlusele laekus väga palju väga häid töid, nii et võitjate välja selgitamine oli üpriski raske. Tegelikult võitsid ju kõik kirjutajad, sest mõtisklustest on alati kõvasti kasu. Siin on siis parimatest parimate arvuti- ja raamatuavajate nimed:

7 – 8-aastaste vanuserühm: **Aana-Liisa Kaste** (Jõgeva gümnaasium), **Christina Jõesaar** (Mooste põhikool), **Eerik Parvits** (Tartu kommertsgümnaasium), **Anneli Kuldkepp** (Tallinna Inglise kolledž), **Katrin Pent** (Viluste põhikool)

9-aastastest olid parimad **Mikk-Taavi Lenter** (Tallinna Realkool), **Märt Aruots** (Konguta algkool), **Saskia Dmitrjev** (Tallinna Realkool) ja **Robert Kais** ning **Jessica Vainaru** (Suure-Jaani gümnaasium).

10-11-aastastest mõtlejatest kirjutasiid paimad lood **Rasmus Peeker** (Pärnu Sütevaka humanitaargümnaasium), **Angela Ader** (Tabasalu gümnaasium), **Silver Tiik** (Võru Kreutzwaldi gümnaasium) ja **Annika Lindok** (Tartu Kesklinna kool). Õpetajatest kiidab Liina Kanger kõige enam Tartu Kivilinna gümnaasiumi pedagoogi **Elma Piirimäed**, kuid kiiduväärt tööd tegid veel paljud koolmeistrid. Eriti tragid olid õpetajad laste mõtlemist turgutama Suure-Jaani gümnaasiumis, Võru Kreutzwaldi gümnaasiumis, Jõgeva ühisingümnaasiumis, Tartu kommertsgümnaasiumis, Tallinna Realkoolis ning Turba, Tapa ja Nõo gümnaasiumides.

Õnnitleme võitjad ja nende tublisid õpetajaid!

Autasustati legendiloojaid

Tallinna Linnavolikogu korraldas Eesti Vabariigi 85. aastapäeva eel kodulinnateemalise kirjandivõistluse pealinna kooliõpilastele. Võistlustöid laekus 354. Aktiivsemad olid Tallinna 21. kool, Pääsküla gümnaasium ja Merivälja põhikool. Volikogu esimees Maret Maripuu pidas õpilasi autasustades meeles ka nende õpetajaid.

4. – 6. klassi lastest said auhinnad **Leeni Laasfeld G. Adolfi** gümnaasiumist, **Hanna-Maria Männik** Inglise kolledžist, **Kristine Kebbinau** Kivimäe põhikoolist ja **Grete Raidma** 21. koolist.

7. – 9. klassi õpilastest olid parimad **Merilin Piipuu** 21. koolist, **Triin Leetmaa Väike-Õismäe** gümnaasiumist, **Epp Kaleviste Rahumäe** põhikoolist ja **Tanel Teinema** Kivimäe põhikoolist.

10. – 12. klassis õppivatest legendiloojatest olid žürii hinnanguil parimad **Janika Liiv J. Westholmi** gümnaasiumist, **Kaspar Oja** 21. koolist, **Jane Niit** Tallinna ühiskümnaasiumist, **Karin Härsing** Pääsküla gümnaasiumist ja **Laura Laan** Tallinna ühiskümnaasiumist.

Vene õppekeelega kooliõpilastest olid parimad linnalegendid kirjutanud **Darja Muratova** Mustamäe humanitaargümnaasiumist ja **Rita Rudik** ning **Pjotr Želesko** Õismäe Vene lütseumist (4. – 6. klassid), **Alina Jašina** Mustamäe ühiskümnaasiumist ja **Igor Zalagin** ning **Aleksandr Skromnõh** Õismäe Vene lütseumist (7. – 9. klassid). Vanimas rühmas olid vene kooliõpilastest võidukad **Anna Kotšergina** ja **Kristina Kiviking** Mustamäe humanitaargümnaasiumist ning **Anna Tšesakova** Pae gümnaasiumist.

Eks ole vahva, et ka praegune tormakas aeg loob meie vanast pealinnast uusi põnevaid legende!

18. aprill – 18. mai – muinsuskaitsekuu
SUUR MUINAS-JULLE VÕISTLUS

“SÕNUM järeltulevatele põlvedele”

- 1999.aastal leiti Tallinna Raeapteegi renoveerimisel seinast pudelkiri – sõnum Tallinna gümnasistilt Hermann Moritz Burchardtilt 1827. aastast. Ta jutustab endast ja oma perekonnast ning lõpetab kirja Vergiliuse värssidega.
- 2002.aastal Pühavaimu kirikutorni renoveerimise käigus tulid tornimunast välja ürikud 1688. ja 1884. aastast. Vastu pandi kapsel sõnumiga 2002. aastast, hetkel käibivate Eesti müntidega ning Pühavaimu suveniirehtega, samuti leitud ürikute koopiad. Nii on kombeks sel puhul talitada.
- 2002. aasta Muinas-Julle võistlusel sai eriauhinna Mari Saar Paide Ühiskümnaasiumi 5. klassist kasetohust torbikus ruunikirjalise ürikuga “Püha puu”.

Millest kirjutaksid oma kujuteldavale lugejale sajandite taha?

Kuhu Sa selle peidaksid, et sõnum sajandite taha kindlasti pärale jõuaks?

MINU SÕNUM JÄREL TULEVATELE PÕLVEDELE

Lase oma fantaasial lennata!

Võid meisterdada oma üriku – maalida mõnes vanaaegses šriftis, peita selle pudelisse või laekasse ...

Võid kirjutada / luuletada / joonistada,

- kuidas ja millistel asjaoludel Sinu sõnum järeltulevate põlvedeni jõudis / jõuab,
- kuidas ja millistel asjaoludel Sina eelkäija(te) sõnumi leidsid.

Võistlustöid ootame 10. maiks 2004 (Balthasar Russowi Ühing, Pühavaimu 4, 10123 Tallinn või Eesti Muinsuskaitse Selts, Pikk 46, 10505 Tallinn).

Võitjatega võetakse ühendust. Parimad saavad tänuks Eesti Muinsuskaitse Seltsi tunnustuskirja, väärtusliku raamatu ja ekskursiooni Pika Hermann'i torni tippu.

Balthasar Russowi Ühing
Telefon 644 4102

Eesti Muinsuskaitse Selts
Telefon 644 4102

Beyoncé

Foto: Bull's Press

Yo! Olen 15a. tüdruk ja soovin kirjasõpru. Meeldib pidutseda ja sõpradega koos olla. **KAIA, Värava 7, Tallinn 11214.**

Tere, kõik Hea Lapse lugejad! Olen peagi 12a. Tallinna tydo, soovin endale häid kirjasõpru igast vanusest. Vastata võivad nii tüdrukud kui ka poisid. E-post: **buffy.jansa@mail.ee.**

Tere! Tahaksin leida endale kirjasõpru vanuses 14-17, nii poisse kui ka tüdrukuid. Mailige mulle aadressil **tydruk36@hotmail.ee.**

Tere! Mina olen Merilyn, elan Viljandi maakonnas. Olen rõõmsameelne blond tüdruk. Sooviksin endale toredaid ja vahvaid kirjasõpru vanuses 12-16. Ise olen 12, detsembris saan 13. E-post: **koerus@hotmail.ee** ja **nunnukutsik@hotmail.ee**, msn: **nunnukutsik@hotmail.com.**

Jou, sooviksin saada tohutult autogrammiaadresse, nii lauljate kui ka bändide omi. Kes teab ja vinnab, see kirjutage mulle: **riukjalg@hotmail.ee** ja kodusel aadressil: **REET OOLMANN, Maaritsa pk, Põlvamaa 63403.** Olen 11a. lõbus plix. Kes tahab, võib saada minu kirjakaks.

Tere, olen 11a. lahe tydruk. Palun kirjutage mulle: **grete159@hotmail.ee**, mu koduleheküljed on **www.rate.ee/users/xxxgretzk** exxx ja msn: **jipix93@hotmail.com.** Kommige mind rates!

Hei, kõik Runescape'i mängijad! Olen hetkel Combat 4 mängija. Kutsun kõiki liituma enda klanniga! Klanni nimi on Rakvere Warriors. Klann asub aadressil **http://www.hot.ee/runerak** ja juhul, kui meie klanni kodukas ei saagi üles pandud, siis ootan teie abi. Mängus on mu nimi PUREKAS SIX. Addige mind! Minu klanniga saate ühineda ka siis, kui saadate oma statsid mulle aadressil: **TEET ARUKAEV, Aruvälja k, Pajusti sjsk, L-Virumaa 46603.** E-post: **teet10@hotmail.ee**, msn: **arukaev@hotmail.com.**

Tere, olen 13a. plix Valga maakonnast. Mulle meeldib teha sporti, laulda jpm. Sooviksin kirjasõpru vanuses 13-15a.,

nii poisse kui ka tüdrukuid. Kui kirjutate, kirjutatan endast rohkem. E-post: **romina111@hotmail.ee**

Tere! Sooviksin saada kirjasõpru vanuses 13-15 a., nii tüdrukuid kui poisse. E-post: **marijaana150@hotmail.ee.**

Tsau! Soovin leida kirjasõpru igas vanuses, nii poisse kui tüdrukuid! Olen ise lõbus ja mässumeelne, praegu veel 13a. plix. Mobiili nr: **51962807.** E-post: **rtera@hotmail.ee**

Tere, poisid ja tüdrukud vanuses 12-14! Teie kirju ootab huumorimeelega lõbus 13a. Võru plix. **LIIS LAANE, Pikasilla k. Väimela sjk. Võru mk.65411,** e-post: **Liis12f@hotmail.ee**

Tere! Olen 12a. Viljandi plix ja sooviksin kirjasõpru vanuses 12-13! E-post: **mk999@mail.ee, Jennifer34@hotmail.ee** ja **Keyssi15@rate.ee,** tavapost: **MAARJA KÕRM, EKE Tare 8, Saarepeedi v., Viljandi mk. 70201.**

Tere kõigile! Olen 17a. neiu. Olen rõõmsameelne musafänn ja armastan väljas käia. Kogun kuulsuste ja loomade pilte. Kirjutatan palju ja loen ka normaalselt. Lemmikud on Nexus, Eminem, Termitikas, Scooter. Kogun luuletusi. Mulle meeldivad head ja toredad inimesed. Soov leida 15-18a poisse! **JANE-LY SALISTE, Kassnurme k, Kaarepere sjsk, 49201 Jõgeva mk. Võib ka helistada ja sms-ida 055508370.**

Tere! Olen 9a Kaisa ja otsin 8-11a kirjasõpru, eriti neid tüdrukuid, kellele meeldivad Eda-Ines Etti ja IceCream (muidugi võivad ka teised kirjutada). **KAISA KUS-LAPUU, Soo 10, Võru 65604,** e-mail: **kaisamadli@hotmail.ee**

Hei, kõik poisid ja tüdrukud! Olen 10a lõbus ja sportlik tüdruk. Meeldib väga kuulata muusikat. Lemmikud on Smilers, Terminaator, Blacky, Nexus, olen ka Vanilla Ninja fänn. Kui tahate minust rohkem teada, siis kirjutage mulle. E-post: **Carmen8700@hotmail.ee,** msn: **lovegirl12_8@hotmail.com** NB! Vanus ja sugu pole tähtsad.

Sauka! Olen 14a tüdruk ja sooviksin leida kirjasõpra, kes elab Antslas. Olen rõõmsameelne ja tore tüdruk ning kui sina oled 14-16 a poiss või tüdruk ja elad Antslas, siis kirjuta või meili mulle! E-mail: **suvetydruk@hotmail.ee**, msn: **suvetydruk225@hotmail.com** käsipost: **MAARJA, Posti 4-3, Lagedi, Harjumaa 75303.**

Hei! Tahaksin leida kirjasõpru, pole vahet, kas oled tüdo või poika, kirjutada võid ix. Mulle meeldib võrkpalli mängida. Olen 12a, sina võiksid olla 10 - ... ja lahe. Jään ootama! **JANNE, Luha 27-4, Võru 65607.**

Hei! Olen 12a. plix, kellele meeldib musa ja aerobika. Otsin poiss-kirjasõpra vanuses 12-13 a, nujah, võib ka tydruk olla. Mul on ka pilt rates **www.rate.ee/users/heavenplix112** Kirjutage mulle aadressil **funny555@hotmail.ee** Jään ootama d(-_-)b

Tere! Olen 12a. plika. Elan Viljandimaal Sürgaveres, hobid on tantsimine ja sõpradega ajaveetmine! Tahaksin saada 12-14a. kirjasõpru! E-post: **muki456@hotmail.ee**

Tere! Olen 13a. sõbralik ja lõbus tüdruk Saaremaalt. Sooviksin kirjasõpru vanuses 12-15, nii poiss kui ka tüdrukuid. **MARI VÄLI, Kipi k., Lümanda v., Saaremaa 93301.**

Hei-hei, poisid ja plikad! Kuidas läinud on? Olen Janika. Kes oled sina? Kirjuta või meili mulle! **JANIKA VAHT, Leie sjsk, Kolga-Jaani v, Viljandi mk 70303** või **janika1993@hotmail.ee**

Hei, poisid! Olen 14a. plix, kes soov iks maili teel kirjutada poistega vanuses 14-17a. E-post: **m0606@hotmail.ee** **MARIKA.**

NIMI: Liis Sutt
VANUS: 11
VEND: Jarmo
SÜNDINUD: 27.02 1992
SOOV: saada kirjasõpru vanuses 11-12 a
LEMMIKSÖÖK: spagetid
E-POST: **janet126@hotmail.ee**
Ok, kirjutage siis mulle!!

BLUE

Foto: Bulls Press

võimu ja tarkuse sümbolit. Legendi järgi said sellest vaprast poisist apatšid alguse.

Indiaanlaste maid nimetatakse reservaatideks. Indiaanireservaatides ei kehti enam osariigi seadused vaid reservaadid omad.

Kui sa arvad südame põksudes reservaat sisenedes, et kusagil varitseb sind suleehes skalpeerimishimuline uhke sõdalane, siis ... tuleb sul tulla filmide ja raamatute maailmast kähku tagasi tänapäeva. Indiaanlased näevad välja täpselt nagu iga teinegi meist: nad käivad teksade, T-särkide ja botastega, ent punakaspruun näo-

mägede vahele. Emad õpetasid oma lastele legende vapratest sõdalastest, kuu, päikese ja tähtede saladusi.

Väikesed indiaanilapsed armastasid kaljude ja määndide vahel mängida peitust ja sõjamänge. Suuremaks saades alustasid lapsed tööd põldudel, istutades maisi, meloneid, ube ja kõrvitsaid. Sügisel jälle aitasid saagi korvidesse kokku korjata.

Poisist sai mees siis, kui ta oli üksi hundi või karu küttinud, ja siis oli tal ka, luba suitsu teha. Samuti õpiti lisaks ravimtaimede saladustele seda, kuidas ravida haavu ja võtta välja nooli või padrunikuule. Ravimtaimesegude keetmise juurde kuulusid mitmed salasõnad ja loitsud, mis rohtudele raviva väe juurde andsid.

Riietusest niipalju, et lapsed jooksid poolpaljalt ringi nii suvel kui ka talvel, naised kandsid põlvini langevat puuvilla särki, mis oli keskkohast puuvillanööriga kinni seotud. Mehed aga kandsid, särki, sääriseid ja mokassiine.

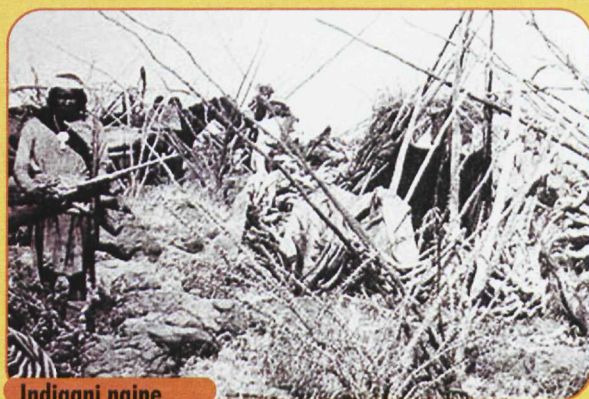
Aeg oli siis indiaanlaste jaoks üpris keeruline. Kogu aeg pidid oma reservaadid kaitseks valmis olema. Rännata võisid mehhiklased ja röövlid (kes olid tavaliselt suguharudest välja visatud indiaanlased) ning hiljem lisanud sõjad valgete meestega. Kuulus indiaani sõjaväepealik Geronimo kaotas noorukieas mehhiklaste röövrännaku taga-

järjel oma kodu, ema, naise ja kolm last. Sel hetkel andis ta vande vaenlastele kätte maksta. Geronimo sai mitmetes sõdades 20 aasta jooksul kokku ligi 8 korda haavata ja tal oli surematu sõdalase kuulsus.

Kui valged mehed tulid indiaanlaste maadele, siis alguses püüdsid apatšid nendega sõbralikult läbi saada. Sõpruse ja koostöö märgiks vahetati kitse nahku hobuste ja toidumoonu vastu. Kuid valged mehed ei pidanud vaherahu kokkulepetest kinni ja seega kaotasid indiaanlased usalduse nende vastu. Ameerika Ühendriikide sõdurid olid arvulises ülekaalus ja paremini relvastatud kui indiaanlased ning lõpuks ei jäänud ka Geronimol muud üle kui alistuda. Mees saadeti koos oma suguharuga Floridasse asumisele, seal edasi Alabamasse, kus ta suri 80-aastasena. Geronimo ei saanud enam kunagi oma sünnimaale Arizonasse tagasi pöörduda. Ta oli üks viimaseid indiaanlasi, kes valgete meeste ülemvõimule lõpuks alistus.

Küllap sooviks indiaani väepealik Geronimo ehk "See, kes haigutab" hea meelega koos teiega teada saada, kuidas läheb tema sugulastel ja suguharul täna – ligi 125 aastat hiljem. Aga sellest juba järgmises kirjas.

Järgneb

Indiaani naine

nahk, kõrged põsesarnad, mongoliidised mandlisilmad ja pikad tumedad, sinaka läikega juuksed viitavad põlisele indiaaniverele soontes.

Sisenedes Valgete Mägede Apatšide reservaat, tervitab sind esimesena suur hotell ja kasiino kirjaga "Hon Dah", mis tähendab apatšide keeli "Tere tulemast minu koju!"

Kuid ligi 175 aastat tagasi, mil Arizona mägede vahel kasvas üles apatšide kuulsaim väepealik ja šamaan Geronimo (apatšide nimega Goyathlay ehk "Üks neist, kes haigutab"), ei olnud hotellidest ega kasiinodest juttugi.

See oli aeg, mil indiaanlased valgete meestega oma maade pärast võitlesid.

Indiaanlaste vigvamid olid peidetud kaitsvate

Apatš skaut

Emalapsega

Une-Mati ja Une-Kati

Öö ja päeva vaheldumist, korralikku und ning virgeolekut võime võrrelda pendli kõikumisega sügava une suunas ja siis jällegi teguderohke päeva suunas – nii päevast päeva, ööst öösse. Kes veel pendli kõikumisest korralikult aru ei taha saada ja öhtul õigel ajal magama ei lähe, selle tarbeks võrdleme seda veel külakiigega. Et suur külakiik ühes suunas kaugele liiguks, peab seda enne teises suunas lükkama. Teiste sõnadega: milline on kiige amplituud ja omaduste bukett päeva jooksul, selline see unependeldus öösel tuleb. Milline on päev – sellest sõltub öö, ja ka vastupidi.

Juba algklasside poistel ja tüdrukutel võib esineda unehäireid.

Vahel arvatakse, et unehäire on ainult suurte inimeste probleem. Aga mõned lapsed on väiksest peale stressis-pinges. Nad on ärritatud ja närvilised; neil esinevad väsimus, peavalu ja ka unehäireid.

Teadlased on uurinud meie koolipoisse-tüdrukuid ja leidnud, et kuni igal neljandal 11-15-aastasel koolilapsel on unehäireid. Mõnedel juhtudel peavad juba lapsed unerohutugi võtma.

SPORDIARST & HINGETOHTER
JÜRI O.-M. ENNET

STATOIL

Toetame terveid eluviise

Igas inimeses on paljud head, aga see jääb mõnikord halbade asjade varju. Psühholoogid on uurinud sõnu, mis iseloomustavad tundeelu, meie emotsioone. Selgub, et negatiivset tundeelu ja sõnumeid iseloomustavat sõnavara kasutatakse 55-60 protsenti, positiivsust väljendavad sõnu aga palju vähem. Normaalselt aga peaks head või halba märkivate sõnade kasutamine vähemalt tasakaalus olema. Olen seda ikka võrrelnud aatomimudeliga: seal on elektronid (pahad uudised ja sõnumid), mis „lendlevad“ eri orbiitidel kas ümber minu või kaugemalgi veel ning positronid (head uudised ja sõnumid) põhimõtteliselt tasakaalus. Kui kaalukauss langeb rohkem halva sõnavara, mure suunas, tekib meil probleeme. Ja üks olulisim indikaator ehk märguandja on siin unehäire.

Näe igapäevaelu ilu, räägi sellest kenasti, mõtle sellele, siit algabki Une-Kati ja Une-Mati kaunis sügavunne „kiikumine“, kaunite unenägude nägemine.

On hästi teada: mida noorem inimene, seda rohkem und ta vajab, ja mida kõrgemas arenguetapis ta vaimselt ja kehaliselt on (sportlane või õpilane), seda tähtsam on uni.

Järelikult: kui inimesed tahavad rohkem edeneda ja loovad olla, siis on mõnus uni väga tähtis.

Unumise eel on hingevärvad valla.

Unumiseelne aeg öhtul ja ärkamise hommikul on sellised tähtsad hetked,

kus meie hingevärvad on valla. Need on niisugused kasulikud perioodid, mida psühhiaatrid, hüpnotisöörid ja ka maagid ammuilma teavad – siis võib inimene ennast ise aidata ja ka pere liikmed saavad seda teha. Nüüd ütlegi vaikselt Oma Sisendust (vt. Hea Laps, Nr.2, 2004).

Öhtuti une eel ära TV ekraanil vaata mingit märulit, vaid hoopis midagi rahulikku, näiteks loodusfilmi, parem veelgi – kaunist muinasjuttu. **Kõige-kõige parem on jutu vestmine mõnega vanematest.** Ka muusikast, mis öhtul raadiost kostab, sõltub, mis mõtetlõnga see meile öiseks ketramiseks annab. Need raadiojaamad, kust tuleb rahvuslikke ja kodukootud asju, olgu populaarsemad kui teised.

Selles öhtuses häälestuses on suur võimaluste maa, et hingerahu saada ja kangelasund magada.

Kodudes on paraku ära unustatud Une-Mati ja Une-Kati lahke „küllakutumine“. Tulgu nad siis unelaulu või ema-isa, vanaema-vanaisa räägitud muinasjutuga. Suuremad lapsed võiksid omavahel mingit mütoloogiat omakeskis arutada ja mõnusalt filosoferida, „peeru valgel“, nagu vanasti öeldi.

Olen täiesti veendunud, et meie 700-aastases vabadusvõitluses (mitte orjapõlves!) hoidis inimesi (ka noori inimesi) vormis see, et käis üks leelotamine, rahvalaulu laulmine ja ümismine, lauldi ka unelaulu.

Unelaulu laulmine ja ümismine iseendale on ülimalt tähtis, palju tähtsam, kui oskame arvata.

Ega ma tahagi nii väga seda "Punamütsikest" kuulata, vaid hoopis is-emaga või vanaisa-vana-emaga suhelda – ma tean ju seda lugu peast. Selline une-eelne kontakt rahustab. Muinasjutus on ikka positiivne kangelane ning laps samastab ennast temaga. Ja ka (vana)vanem, kes ette loeb, tahab mingil määral selles loos heategija ja kangelane olla.

Kui niisugune kuulus vaimumees nagu **Uku Masing** tegeles kogu elu muinasjuttude ja mütolooilise kirjandusega ning kui temale andis see energiat ja väge, siis ka meile, kaasaja andekatele, peaks see hästi sobima.

Ka täiskasvanutele (meie vanematele) ei teeks õhtul paha omavaheline probleemivaba arutelu, et end päeva muremullast puhtaks raputada – rääkida ainult heast, mis möödunud päeval oli, põhimõttel "ennast kiitmast ma ei väsi".

Sõit Linnuteel.

Enne õhtust uinamist on kasulik endale välja töötada mingisugused rituaalid. Olgu kohe öeldud, et selleks kulub aega, ühe päevaga ei saavuta midagi.

Näiteks minul on selline rituaal...

Olen Taara usku. Taara tähendab hindi keeles taevatahte. Igal õhtul lähen välja (mul on ilus aiake), vaatan taeva poole, ning kui pilvi ees ei ole, näen Linnuteed ning Suurt ja Väikest tähevankrit. Siis lähen Linnuteele mõttes vankriga sõitma, teinekord võtan mõne sõbra ja sõbranna ka kaasa. Sel hetkel tunnetan, et ilmaruum on nii suur-suur ja igapäeva mured ja kemplemised on kõige selle kõrval nii tühisid-tühised. See rahustab, annab energiat ja väge nagu piiritu mere ja lainetuse või legendiku mõõtmatus tunnetamine.

Ringutus tähistaeva kõrguste poole.

Hästi mõjub see, kui saame une-eelsete harjutustega just kaela-, kukla- ja vööpiirkonnas pinged maha võtta. See lõõgastab lihaseid ning rahustab südametegevust, hingamist ja hingeelu.

Olen kõigile soovitanud järgmist harjutust (võib ka toas teha):

Mõnusalt ringutades näpud taeva poole (lae suunas), nina üles, õlad taha, rind ette ja kõht sisse, naeratus suule.

Seejärel painutus ette; kael, kukal ja vöökoht lõõgastada nagu märg pesu nõõril, pea alla rippumas nagu kõrvits nõõri otsas.

Mina teen seda harjutust väljas: kui oli suurte tegude päev, sirutan käed Suure Vankri poole; kui päev oli vähem toimekas, siis Väikse Vankri poole.

Nii tuleks teha 10 – 15 – 20 korda väga aeglaselt ja rahulikult. Kui inimene on sporti teinud, siis natuke rohkem. Olen seda harjutust üle kümne aasta õhtuti teinud, ja olen kindel, et tänu sellele on mu psüühika selline nagu on – muidu oleksin kohati palju võimatum. Ja mul on väga hea uni.

Käepuudutus rahustab.

Veel üks lihtne asi on ära unustatud, mis tuleb ehk jälle tagasi – silitus, paitus, kallistus.

Ka igapäevase pesemise juures kasutame käelist kontakti vähe. Vanasti, kui oli ainult pesukauss või saime mingist kraanikesest vett, pesime käega nägu, kaela, õlgu... Mina kasutan seda päeval, kui pinged on suured. Lähen tualetti ja loputan nägu. Mitte sellepärast, et see tindiga koos on, vaid et nägu kätega puudutada. Õhtul peaks vesi muidugi soojapoolne olema.

Lastel saame kas või muinasjuttu rääkides hellalt pead silitada, mõni aga tahab, et hoopis kukalt või kaela puudutada. Igaühel on see rahustav koht erinev ning see tasuks üles leida.

Parim puudutus on kallistus.

■ **Kuidas Sina end magama „kiigutad“? Milliseid häid „nippe“ meilegi soovitad?**

Kirjuta!

Taot

Peeter, ja mina

Kristiina Kass

õlitame rõdumööblit

Pildid tegi Kristiina Kass

gal kevadel võtab ema valge paberilehe ja kirjutab sellele pika nimekirja kõigi nende tööde kohta, mis ta kavatseb enne emadepäeva ära teha. Siis kleebib ta selle nimekirja köögikapi ukse külge, nii et näeb seda iga kord, kui kapist kohvipakki võtab. Ja alati, kui mõni töö saab tehtud, tõmbab ta sellele nimekirjas punase kriipsu peale.

Tänavu sai nimekiri selline:

KEVADISED TÖÖD:

Pese aknad ära!

Pese vaibad ära!

Istuta rõdukasti lilled!

Vaheta kardinad!

Vaheta lillemuld!

Korista köögikapid!

Vii talveriided tagatuppa kappi!

Õlita rõdumööbel!

Emas asus tavaliselt kõigepealt kergemate või toredamate tööde kallale. Nagu seda on näiteks uute kardinade riputamine köögiakna ette, nii et aken ise ei paista enam sama must välja kui enne, ja selle pesemise võib vabalt järgmisse aastasse lükata.

Tänavu alustas ema rõdulillede istutamisest, sest lilled toovad rõdule suve, nagu ta tähendas. Pealegi, nädalalõpul pidid meile vanaema ja tädi Katrin külla tulema ja ema kavatses nendega rõdul kohvitada ja lasta neil lilli imetleda. Samas lootis ema, et külalised ehk ei märka, et rõdulaud ja toolid on õlitamata ja näevad hallivõitu välja.

Siis tuli isale ja minule

ja Peetrile täpselt samaaegselt hea mõte pähe. Otsustasime ema aidata.

Kohe, kui ema oli läinud suurde aianduskeskusesse lilli valima – ja tal läheb sellistes kohtades alati hirmus kaua – tiris isa kõik esiku ja köögi kaltsuvaibad õuele ja hakkas neid klõppima.

“Niimoodi saavad nad ju päris puhata,” arvas isa. “Nii et neid ei ole vaja

Siis tuli isale ja minule ja Peetrile täpselt samaaegselt hea mõte pähe.

tänavu üldse pesta.”

Peeter ja mina võtsime tolmuimejakapist suure pudeli pruuni puuõliga ja paar tolmulappi ja hakkasime nendega rõdumööblit nõhkima. See oli täitsa vahva töö. Ma ei saa üldse aru, miks ema sellest eriti vaimustatud pole.

Kallasime kordamööda õli lapi sisse ja määrasime seda korraliku kihi laua ja toolide peale. Pruunikashall puu muutus nagu nõiaväel tumepruuniks ja läikivaks ja nägi välja nagu tuttuus.

Me saime oma tööga valmis just siis, kui isa klopitud vaipadega tuppa tagasi tuli, ja aitasime tal need oma kohale rullida. Varsti pärast seda tuli ka ema koju koos kahe mullakoti ja kahe paberkotiga, milles vohasid ilusad kolased karikakrad.

Emal läks sedamaid rõdule ja hakkas lilli pikka rohelisse lillekasti istutama. Pool tundi hiljem tuli ta seal laste käte ja rahuloleva näoga tagasi ja tõmbas ülesannete nimekirjas punase kriipsu rõdulilledele peale.

“Imelik, et rõdu näeb kohe hulga ilusam välja, kui seal on elavaid lilli,” ohkas ema ja imetles läbi akna oma käetööd. “Isegi laud ja toolid paistavad nüüd palju kenamad!”

Meie Peetriga ei öelnud midagi. Itsitasime ainult vaikselt ja arvasime, et las ema taipab ise, miks nad äkitselt niipalju kenamad paistavad.

Emal taipaski seda järgmine päev. Aga ta ei rõõmusta-

Itsitasime ainult vaikselt ja arvasime, et las ema taipab ise, miks nad äkitselt niipalju kenamad paistavad.

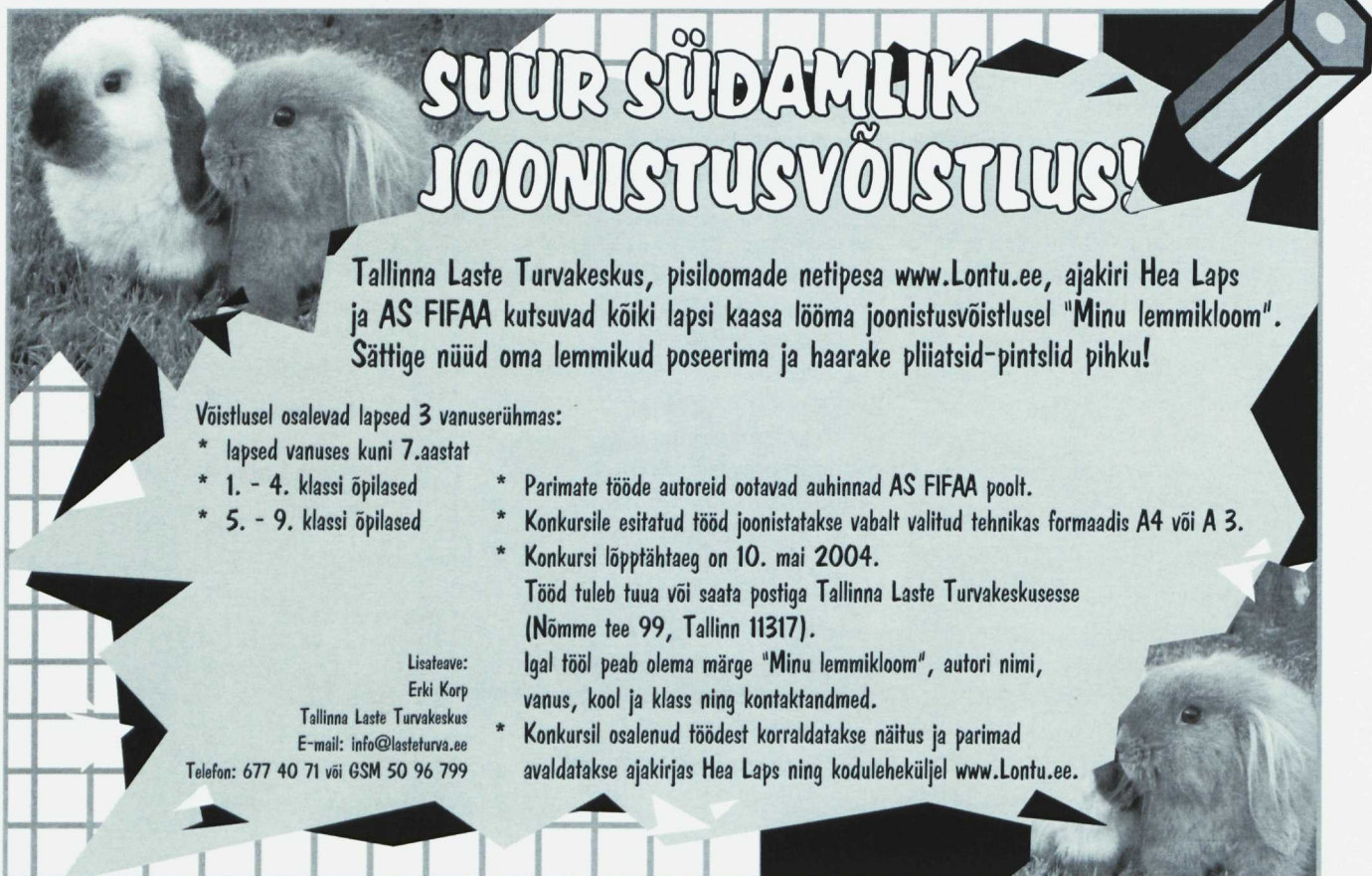
nud selle üle sugugi nii palju, nagu meie olime lootnud.

Emal, tädi Katrin ja vanaema jõid rõdul kohvi. Tädi Katrin kummardus parajasti ema istutatud lilli nuusutama, kui ema midagi kohutavat märkas. Kõigepealt avastas ta, et tädi Katrini roosa seeliku taguots ja valge kampsuni selg olid muutunud pruuniriibuliseks. Siis märkas ta, et vanaema heleda lillelise siidkleidiga oli sama asi juhtunud. Ja lõpuks märkas tädi Katrin, et

ema uued teksad ja ilus helelilla jakk olid tagantpoolt sama triibulised kui teiste riided.

Peeter ja mina ei saanud kuuldagi ei tänusõnu ega kiidulaulu rõdumööbli õlitamise eest. Kohe, kui külalised olid ära läinud – ja nad läksid sedamaid, kui olid ema kapist endale enam-vähem sobivad vahetusriided selga leidnud – torkas ema minu ja Peetri kätte puhtad lapid ja käskis meil rõdumööblit üleliigne õli ära nõhkida. Selle peale kulus meil mitu korda rohkem aega kui neid õlitades ja see ei olnud enam sugugi kerge ja lõbus, vaid hoopis kohutavalt raske ja higine töö.

Tollest päevast alates otsustasime me Peetriga, et ei aita enam ema salaja, sest sellest ei tulnud niikuinii midagi head välja. Õnneks vähemalt isa luiskas, et mina ja Peeter olime ka vaibad ära kloppinud. Kuigi ta oleks ju võinud mängida härrasmeest ja öelda, et oli rõdumööbli hoopis ise ära õlitanud.

**SUUR SÜDAMLIK
JOONISTUSVÕISTLUS!**

Tallinna Laste Turvakeskus, pisiloomade netipesa www.Lontu.ee, ajakiri Hea Laps ja AS FIFAA kutsuvad kõiki lapsi kaasa lööma joonistusvõistlusel "Minu lemmikloom". Sättige nüüd oma lemmikud poseerima ja haarake pliatsid-pintslid pihku!

Võistlusel osalevad lapsed 3 vanuserühmas:

- * lapsed vanuses kuni 7.aastat
- * 1. - 4. klassi õpilased
- * 5. - 9. klassi õpilased

* Parimate tööde autoreid ootavad auhinnad AS FIFAA poolt.

* Konkursile esitatud tööd joonistatakse vabalt valitud tehnikas formaadis A4 või A 3.

* Konkursi lõpptähtaeg on 10. mai 2004.

Tööd tuleb tuua või saata postiga Tallinna Laste Turvakeskusesse (Nõmme tee 99, Tallinn 11317).

Igal tööel peab olema märged "Minu lemmikloom", autori nimi, vanus, kool ja klass ning kontaktandmed.

* Konkursil osalenud töödest korraldatakse näitus ja parimad avaldatakse ajakirjas Hea Laps ning koduleheküljel www.Lontu.ee.

Lisateave:
Erki Korp
Tallinna Laste Turvakeskus
E-mail: info@lasteturva.ee
Telefon: 677 40 71 või GSM 50 96 799

Suur vahetund

Tsauki!

Minu poolt mõned lähedad kodukad, kus võite targaks saada!

Teie vana fännaja
Nunnumari

Metallica:

<http://www.metallica.com/>

Sahlene:

<http://www.sahlene.com/>

Christina Aguilera:

<http://www.christinaaguilera.com/>

Enrique Iglesias:

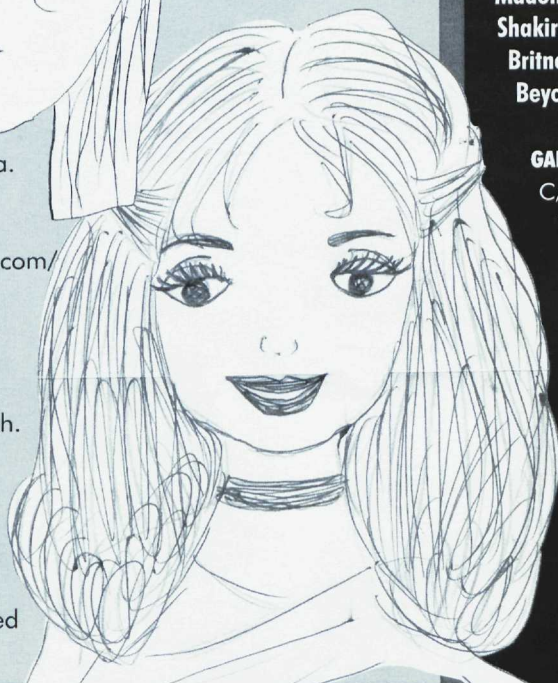
<http://enrique.launch.yahoo.com/>

Mariah Carey:

<http://www.mariahcarey.org/>

Black Eyed Peas:

<http://www.blackeyedpeas.com/>

↑ **Emma Watson** Diana Dmitrovski

Tere kõigile!

Noorel näitlejal Amanda Bynesil on palju fänne. Mina olen samuti tema SUUR fänn ja saatsin talle ka autogrammisoovi. Kõik, kes soovivad minu loodud klubiga liituda, meilige mulle aadressil:

amandabynes@hotmail.com

Klubi kodukas on:

http://www.matmice.com/home/amandabynes_

Külastage seda kindlasti!

Jään ootama! **AMANDA FÄNN NB!**

Kes soovivad, võivad ka talle kriblada aadressil:

AMANDA BYNES

c/o What I Like About You
4000 Warner Blvd.
Burbank, CA 91522, USA

↑ **Mait Maltis** Andres Ainson

Hei, Triibukas!

Muidugi tead, et paljud lauljad kasutavad hoopis teistsuguseid nimesid, kui vanemad neile andsid. Saadan Sulle mõnede poppide lauljate pärisnimesid ja paar fänniaadressi!

Julia Tallinnast

Eminem – Marshall Bruce Mathers III

Ricky Martin – Enrique Martin Morales

Nelly – Cornell Haynes Jr.

50 Cent – Curtis Jackson

Madonna – Louise Ciccone

Shakira – Isabel Mebarak Ripoll,

Britney Spears – Britney Jean Spears

Beyoncé – Beyoncé Gisele Knowles

GARETH GATES

C/o Simon Fuller

19 Management

Unit 32

Ransomes Dock

35 - 37 Parkgate Road

London SW 11 4NP

England

PINK

Box #390

5701 East Circle Dr.

Cicero, NY 13039,

USA o, NY 13039

THE RASMUS

C/o Welldone OY

Sorvaajankatu 11 A

00810 Helsinki

Suomi/ Finland

← **Shakira** Maali Pent

Lemmikutega on lõbu laialt

Ega vist kuigi palju leidu selliseid lapsi, kes ei tahaks endale lemmiklooma! Neid, kellel oma lemmik olemas, on kahjuks märksa vähem. Seepärast ongi meie jürikuu-võistlusel kaks teemat – esimene õnnelikele loomapidajatele ja teine neile, kellel veel lemmiklooma pole.

Lõbusaid lemmikulugusid ootame siis koera-, kassi-, küüliku- ja teiste õnnelikelt omanikelt.

Kes koerast-kassist-küülikust unistab, see võib fantaseerida teemal “Kui mul oleks lemmikloom”. Teretulnud on teadagi ka luuletused!

24. aprillil Pärnumaa Kutsehariduskeskuses (Pärnu, Pargi 1)

PISILOOHADE SUURNÄITUS

Näha saab igasugu jänkusid (lontkõrvu ja kikk-kõrvu, kääbus- ja hiidküülikuid), tsintsiljasid, deegusid, merisigu, hamstreid, hiiri (liivahiiri, tantsuhiiri ja isegi karvutuid hiirekesi), rotte, kilpkonna ja teisi elukaid.

Lisaks veel suur
JOONISTUSVÕISTLUS!

TULE KOHALE,
VAATA JA IMETLE NING
VÕIDA VINGELD AUMINDU!

ÄRA MAHA – MAGA!
Uksed on avatud ainult
kella 11st - 17ni

PILET TÄISKASVANUTELE 25 JA ÕPILASTELE 15 KROONI,
AGA KOOLIEELIKUD SAAVAD SISSE KOHE TÄITSA NIISAMA!!!

Lähem info: <http://www.lontu.ee/naitus>

Parimatele
auhinnad Rimonnelt!
Peauhinnaks on
Barbie' kutsikaga kott!
Tööde ärasaatmise
tähtajaks on 5. mai 2004.

Maaletooja: RIMONNE

TÄDI
KAS TEIE
LEHMAD
SUITSETAVAD?

OI, JUKU,
LOOMULIKULT
MITTE!

KUIDAS SA ÜLDSE
VÖID NII RUMALASTI
KÜSIDA?!

NO SIIS ON
NÄHTAVASTI
TEIE LAUDAS
LIHTSALT
TULEKAHJU!

Andres Jaaksoo

Mees, kes kirjutas sada tuhat kirja

Tõepoolest, see 27. jaanuaril 1832 Dareburys sündinud mees kirjutas oma elu jooksul astronoomilise arvu kirju. Vähemalt sada tuhat tükki. Nii väidavad selle mehe biograafid. On säilinud selle mehe märkmikud, mida ta hakkas pidama 29-aastaselt, ja kuhu ta märkis kuu-päevaliselt üles kõik talle kirjutatud kirjad ja tema saadetud vastused, aga ka kõigi nende kirjade lühikesed sisukokkuvõtted. Esimesest kladest leiame märke: "Mul tuleb kirjutada umbes 2 000 kirja aastas." Neid kladesid pidas see mees kuni oma surmani. Ühtekokku kolmkümmend seitse aastat. Märkmetest selgub, et veidi enne surma 14. jaanuaril 1898

oli ta ära saatnud oma üheksakümne kaheksa tuhande üheksasaja kahekümne esimese kirja. Aga sellest nimistust puuduvad enne klade sisseadmist kirjutatud kirjad, kuigi säilinud on ka ta lapsepõlves saadetud kirjad, esimene neist adresseeritud lapsehoidjale:

"...ma armastan sind väga ja sadan sulle sudluse oma jukse karvaka. Päriselt ei sa ma seda teha, sest ma olen Marky jures. Kül sai pik kiri. Kädi väsis kohe ära."

See mees oli kõige armastatum matemaatikaõpetaja Oxfordis 1855-1881. Aga kuna tema tööleping nägi ette, et samas tuleb tal ka vaimuliku seisusesse astuda ega tohi abielluda, siis pidi ta elu lõpuni poissmeheks jääma.

Kuid see ei keelanud tal lapsi armastamast. Ja laste lemmik ta oli. "Ma ei mõista, kuidas saaks lapsi mitte armastada..." kirjutas ta ühes oma kirjas. "Minu elust kulub kolm neljandikku nendele." Täiskasvanute seltskonnas häbenes mees viibida, seal tundis ta ennast ebamugavalt, kuna ta kokutas, ja see kammit- ses teda suhtlemisel.

Laste keskel viibides see suhtlushirm imelikul kombel kadus. Ta võis tundide kaupa nendega vadistada ja neile konksuga küsimusi esitada. Näiteks niisuguseid:

• On maja ja majas palju hiiri. Kass sööb minuti- ga ühe hiire ära. Kui palju kulub tal aega, et süüa ära 60 000 hiirt?

Vastus: Üsna kaua. Kuid isiklikult ma arvan, et need hiired panevad enne

hoopis kassi enda nahka.

• Aasta alguses oli kummalgi vennal 1 000 naelsterlingit. Aasta lõpus kirjutasiid vennad kubernerile, et nad pole 60 000 naelsterlingile kunagi nii lähedal olnud kui kirja kirjutamise päeval. Kuidas see neil küll õnnestus?

Vastus: Kirja kirjutamise päeval otustasiid vennad minna jalutama Inglise Panga ümbrusse, mille keldrites oli kindlasti varjul nimetatud summa

Ja veel oli tal lausa eriline anne jaburate lugude vestmiseks ning suurepärase joonistamisoskus. Kui ta oli laste soovil hakanud "jaburaid" lasteraamatuid kirjutama, siis esimesed illustratsioonid oma lugude juurde joonistas ikka tema ise. Kunstnikud tegid alles nende fantaasiaküllaste piltide järgi omad illustratsioonid.

Ja veel meeldis talle pildistada. Tänu temale saame nüüd, poolteist sajandit hiljem, aimu sellest, milliseid riideid ja soenguid toonased lapsed kandsid, milliseid mängu mängisid, millised olid nende kodud. Kaasaegsete mälestuste kohaselt sündisid need fotod ikka mõnusa nalja saatel, mistõttu jäid lapsed piltide peale väga loomulikena.

Aga see mees oskas olla ka väga tõsine. Siis, kui ta oma mõtteleenukaid teadustöid kirjutas. Neid matemaatika- ga seotud teadustöid, mis kandsid keerulisi pealkirju, nagu "Eukleidese Viienda Raamatu algebriline analüüs" (1858), "Teterminantide teooria elementaarjuht" (1867)... Kui teadustöö kõrvale pandud, fotolaboratooriumist pildid välja toodud ja mõni lasteraamatu peatükk lõpetatud, jäi see unetuse käes vaevlev mees veel oma töölauda taha istuma. Et kirju kirjutada.

Selle tänaseni purustamata kirja- kirjutamise maailmarekordi omanik on Charles Lutwidge Dodgson.

"Kes see veel on?" küsite teie.

Ei keegi muu kui **Lewis Carroll**. Mees, kes kirjutas unenäomotiividel rajanevad ja maailma lastekirjanduse klassikasse kuuluvad "Alice Imedemaal" (1865) ja "Alice Peegli-tagusel Maal" (1872). Neid raamatuid on, muide, väga prestiižikas täispikalt lugeda ja seltskonnas tsiteerida.

AGA MILLAL SINA, NOOR LUGEJA, KIRJUTASID OMA VIIMASE KIRJA?

Ei, mitte arvuti abil, aga ikka päris tõelise kirja.

Ah et ei mäleta. Ah et see kirjutamine on hirmus raske.

Charles Lutwidge Dodgsoni ehk Lewis Carrolli arvates on see imelihtne. Oma brošüüris "Kaheksa-ühedeksa tarka sõna selle kohta, kuidas kirja kirjutada" soovib ta teha seda nii: võtta ümbrik, kirjutada sellele aadress ja kleepida mark peale, siis võtta paras paber ja hakata kirjutama. Näe, kui lihtsalt see asi käib! Ja ärge unustage olla humoorikas, fantaasiaküllane. Sellest kõigest on tulvil Lewis Carrolli sada tuhat kirja.

Olgu alljärgnevalt teile julgustuseks ja õpetuseks toodud mõned tema kirjad ja kirjakatked.

Mu kullake, see on suurepärane, et sina, Nellie ja Emsy läkitate mulle miljoneid kallistusi ja musisid, aga sa mõtle selle peale, kui palju aega kulub nende vastuvõtmiseks teie vanal ja väga hõivatud Onul! Võta kell kätte ja proovi ühe minuti jooksul Emsyt emmata ja suudelda – usun, et sa ei suuda seda teha rohkem kui kakskümmend korda. Aga miljoneid – see on vähemalt kaks miljonit.

Lewis Carroll lastega 1863

2 000 000 kaisutust ja suudlust : 20
100 000 minutit : 60 minutiga
1 666 tundi : 12 tunniga
138 päeva (kui arvestada 12 tunniga päevas) : 6 päevaga
= 23 nädalat.

Emmata ja suudelda rohkem kui kaksteist tundi päevas ma ei jaksaks, ja pühapäevase päeva tahaksin ma jätta muude asjade jaoks. Nüüd näed ise: see teeb 23 nädalat kõige rängemat tööd. Kuid kahjuks pole mil niisugust aega kusagilt võtta.

Sind väga armastav sõber

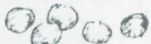

Lewis Carroll

Sind armastav

Ch. L. Dodgson

Kallis Adda!

(Usun, et lubad ennast nõnda hellitavalt nimetada? Adelaide on küll väga ilus nimi, aga kui inimene on ajahädas, pole tal võimalik nii pikki sõnu kasutada, eriti veel siis, kui ta peab pool tundi pidama aru selle üle, kuidas ühte või teist sõna kirjutada ning teine pool läheb tal selle peale, et sõnaraamatust nende õigekirja kontrollida, ja siis tuleb veel uus ajakulu, sest selgub, et sõnaraamat on kõrvaltoas raamatukapi kõige kõrgemal riulil, et ta on olnud seal puutumatu pikki kuid ega paista nüüd enam paksu tolmukorra alt välja, mistõttu tuleb kõigepealt võtta lapp ning kogu riuli sisu puhtaks pühkida, aga sellest pühkimisest tõuseb niisugune hirmus tolmupilv, mis lausa kipub hinge matma, ja alles pärast seda, kui raamat on üles leitud, tuleb meelde tuletada, kus A asub – kas tähestiku alguses või lõpus –, sest seda teab kirjutaja kindlasti, et ta tähestiku keskel küll ei ole, kuid siis selgub, et sõnaraamatu lehed on nõnda koltunud, et sealt võib hädavaevu midagi välja lugeda, aga

The
My Ina,
Though don't give birthday presents, still
April... write a birthday
June... came 2 your 2
Wish U many happy returns of the day, the met me, took me for a
The hunted me and till could hardly
However somehow got into the , there a met me, took me for a , and pelted me

Lewis Carrolli kiri oktoobrist 1863

et üldse sealt midagi uurima hakata, tuleb kõigepealt käed puhtaks pesta, kuid pesuruumis selgub, et seep on teab kuhu kadunud ja käterätti pole üldse ning nende muretsemiseks – minna poodi ja osta nad sealt – kulub veel vähemalt tunnike, ja kui Sa nüüd oled kuulnud kõiki neid raskusi, mis kirja kirjutamisel ette tulevad, lubad Sa mul kindlasti kutsuda ennast lühemalt ja hellitlevalt: "Kallis Adda!"

Oma eelmises kirjas soovisid Sa saada mu fotot. Saadangi selle Sulle. Loodan, et jääd rahule.

Sind väga armastav sõber

Lewis Carroll

...Sul on õigus, kui ütled, et sa pole juba ammu minust midagi kuulnud. Tõepoolest, nagu ma näen, kirjutasin sulle viimati 13. novembril. Aga mis siis sellest? Sul on ju võimalik iga päev ajalehti lugeda ja sedaviisi lihtsalt veenduda, et mu käsi käib hästi. Uri hoolega pankrottide nimekirja, seejärel silmitse politseiteateid, ja kui sa neist minu nime ei leia, võid rahulikult ja rahulolevalt oma emale öelda: "Mister Dodgsoniga on kõik korras."

Valinud ja tõlkinud Andres Jaaksoo

Kui eelmisel Järjehoidja-leheküljel leidsid ka raamatuid, mis sobisid lugemiseks väiksematele õdedele-vendadele, siis nüüdseks on ilmunud hulk ülivahvaid teoseid just kogunud raamatusõpradele. Triibu-Liine hoiupõrsas läheb ilmselt dieedile...

Onu Otil on kõike... peale puupea

Ott Arderi "Puupeatus" värssid koos Priit Pärna lustakate piltidega sobivad lugemiseks nii suurtele lastele kui ka nende vanematele. Suurte tähtedega kirjutab onu Ott oma luulet sellepärast, et ta on ise ka suur. Tema värssides on ikka mõni koerus sees. Veenduge ise!

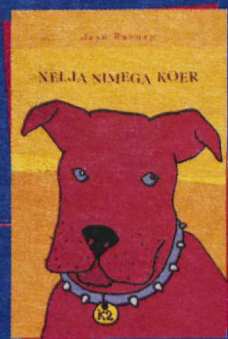
Ott Arder
NOHUSTUS

ON IGA INIMLAPSE KOHUS
PAAR KORDA AASTAS OLLA NOHUS,
ISEENNAST VAEVASTADA,
TEISTE LÕBUKS AEVASTADA.
KELLE TERVIST SEE EI LAASTA,
OLGU HAIGE TERVE AASTA!

Heal koeral mitu nime!

Jaan Rannapi "Nublut" teab iga eesti lugeja. Nüüd on koerasõbralik kirjanik loonud uue ja huvitava tegelase – kloonitud koera, keda kõik endale tahavad ja kellele antakse (nagu heale lapsele ikka!) mitu nime. Igaüks, kes on ilma jäänud lemmikloomast, mõistab peategelase Jürgeni südamevalu: poiss ei tea, et tema Kuta on avariis surma saanud ning püüab iga hinna eest koera leida. Ja oh imet: ilmubki välja karvapealt selline koer nagu Kuta, ainult et hoopis teise nimega ja hoopis noorem... Tänapäeva teadus teeb imesid, millest me kõik vahel tahaksime osa saada! J. Rannapi "Nelja nimega koer" saab kindlasti paljude loomasõprade Lemmikraamatuks!

Ahastajad seiklevad jälle

1. aprillil tegi kirjastus Draakon & Kuu sellise vembu, et ilmutas Lemony Snicketi laheda jutuseeria "Sari õnnetuid lugusid" järjekordse raamatu. "Ahastavale algusele" järgnev "Roomajate ruum" on veelgi põnevam kui esimene raamat. Baudelaire'i pere laste katsumused jätkuvad: seekord tuleb tegemist autoavariid, pika noa, tapva haisu ja surmava maoga. Juba jutu alguses satume koos lastega teele, mida kirjeldatakse nõnda: "Masenduse Maaantee kulgeb haiglaselt hallide põldude keskel, kus mõnede kidurate puude otsas kasvavad nii hapud õunad, et ainuüksi neid vaadates hakkab paha. Masenduse Maaantee viib üle Sünguse Jõe, mille voolust

ühiksa kümnendikku on muda ja milles ujuvad eriti tüütud kalad, ja teeb ringi ümber mädarõikavabriku, nii et terve see kant lehkab vängelt." Ja otse loomulikult kohtuvad Baudelaire'i lapsed just selle tüübiga, keda nad kunagi enam näha ei tahaks... Oh seda õnnetut lapsepõlve – küll ta võib vahel ikka põnev olla!

Atsaka Adriani seiklused

See huumorisõber, kes pole veel tutvunud inglise kirjaniku Sue Townsendi Adrian Mole'i sarjaga, peaks kähku raamatukogusse või -poodi ruttama, sest juba on väikesest tragist äpu-poisist sirgunud suur tragi äpu-noormees, kuusteist aastat, kaheksa kuud, kakskümmend kaks päeva, viis tundi ja kuus minutit vana. "Adrian Albert Mole'i puhtsüdamlikud pihtimused" on kuulsusjanulise, kuid üksjagu laisa nooruki jutustus sadadest takistustest, mis ei lase tal kuidagi kuulsuse tippu jõuda. Nooruk eemaldab küll oma kirjutusmasinalt kõik täishäälid, et ta suurteosed mõjuksid eriti modernsetena, kuid kahjuks ei mõista geenius ei kirjastajad ega ka lavastaja, kes keeldub lavale toomast näidendi, milles osaleks 44 näitlejat, orkester ja 6 hirve... Ometigi lisab Adrian oma teostele alati täpsed juhtnöörid – nagu näiteks kaaskiri raadiosse saadetud 739-leheküljelisele romaanile: "Siin on mu romaan, palun lugege see otsekohe läbi ja kohandage raadiole. Võtan selle eest tuhat naela. Kandke see eetrisse enne 20.30. Mu vanaema võtab punkt kell 20.35 kuuldeaparaadi kõrvast."

See, et Adrian tegutseb atsakalt edasi, annab julgust kõigile, kellel parajasti miski plaan aia taha läinud...

Mis teab jänes lihavõtetest?

Ülestõusmispühad meenutavad head last – ka neil on õige mitu nime: kevadpühad, lihavõtted, munade- ja jänkupühad.

Et muna sümboliseerib elu jätkumist, see on selge, aga miks just jänes lihavõtete ajal munakorviga ringi käib, selle kohta on mitmeid seletusi: esiteks on jänesed just varakevadel üsna aktiivsed ringi jooksa- ja pulmi pidama, teiseks on nad kuulsad kiire sigimise – elu säilitamise poolest – ja kolmandaks on jänkud ühed imearmsad loomakesed. Väidetakse ka, et jänes sümboliseerib arga ja abitud inimest, kelle ainsaks toeks on Jeesus Kristus.

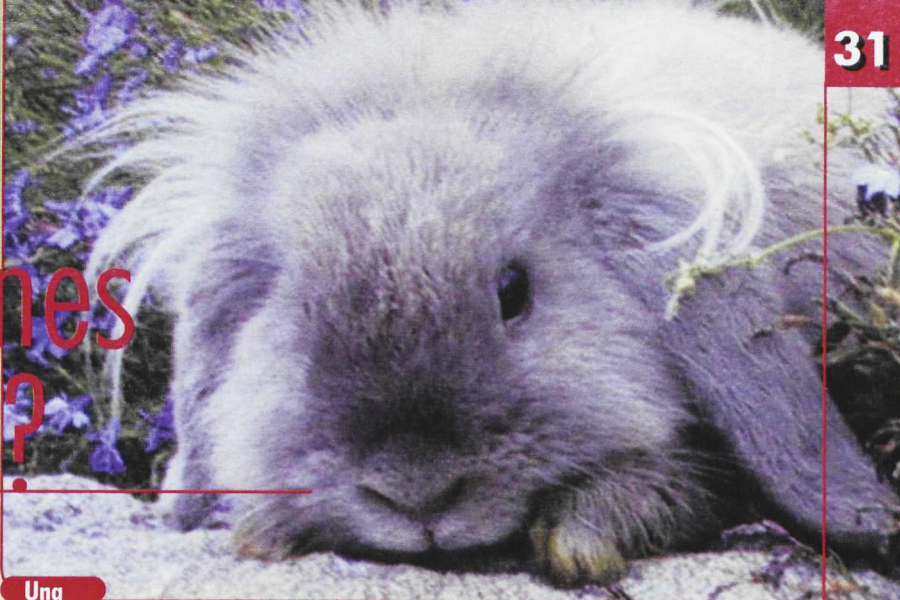
Need, kellel on lemmikloomaks miniküülik, teavad aga, et pole need jänkud nii arad midagi, mõnigi neist peab hirmu all kassi või koeragi.

Merilin Raplamaalt küsib, kas **kääbusküülikut võib pidada korteris lahtiselt ja kas teda tuleks vahel ka õue jalutama viia.**

Nagu iga lemmiklooma puhul, nii tuleb ka enne küüliku võtmist kogu perega asja arutada. Kõigepealt peaksid teadma, ega teie peres keegi pole loomakarvade vastu allergiline, sest oleks väga kurb, kui see selguks alles siis, kui armas loomake juba majja toodud.

Kuigi küülikud armastavad vabalt ringi keksutada, peaks neil kindlasti olema ka oma puur, kus nad saaksid end turvaliselt tunda ja puhata. Puuripõhi tuleks katta saepuruga, mida tuleb regulaarselt (3-4 päeva tagant) vahetada. Mida suurem see puur on, seda parem, sest temasse peaks mahtuma ka pesakast – küülikud on ju teadagi uruloomad.

Küülik vajab ka oma söögi- ja joogikaussi – need peaksid olema raskemat sorti, sest muidu paiskab temperamentne pikk-kõrv nende sisu laiali. Lemmikloomapoes müüakse mineraalkive, mida küülikud pruugivad oma hammaste teritamiseks. Pikk-kõrvad on uudishimulikud närima kõike, mis neile ette juhtub, seepärast tuleks elektri-

Una

juhtmed tema eest kindlalt ära peita. Nagu tead, kutsus vanarahvas pikk-kõrva ka välejalaks – seepärast ei maksa temast teha puurivangi. Ainult puuris konutades läheb küülik paksuks ja teda hakkavad kimbutama haigused.

Küülikute toitmiseks sobivad hästi müügil olevad seemnesegud. Heina peaks pikk-kõrv saama nii palju kui ta hing ihkab. Maiustamiseks paku talle kord päevas porgandit, õuna, lehtsalatit või sellerit-peterselli. Toorest kartulit ja peakapsast ei maksa küülikule anda. Puuris peaksid olema "hambaviluks" õunapuu-, kase- või lepaoksad – okaspuude oksad küülikule ei sobi.

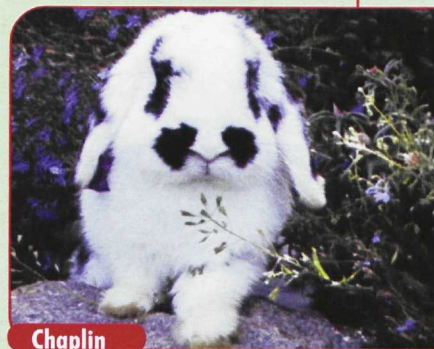
Kui loodus hakkab haljendama, siis korja oma lemmikule võilillelehti ja valget ristikehina.

Küülikud elavad keskmiselt 4 – 6 aastat, kuigi Guinnessi rekordite raamatusse on jõudnud ka 1 kuu vähem kui 19 aastat elanud küülik. Aga seda tavalised pikk-kõrvad järele ei tee...

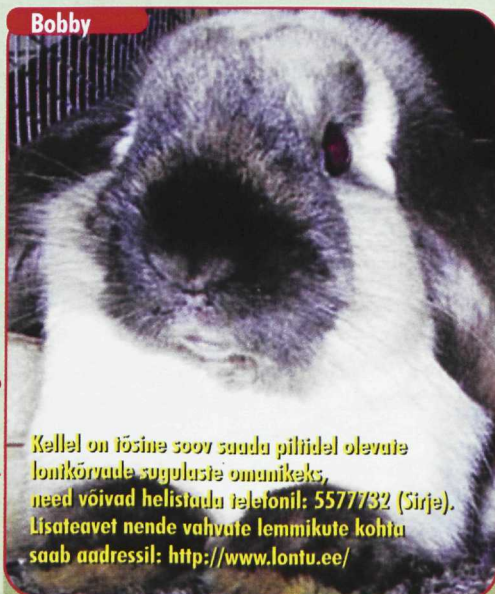
Ja veel: kuigi kääbusküülikud on imearmsad ja meenutavad mänguasju, ei maksa neid siiski leludeks pidada. Algul vajavad lemmikud aega, et uue kodu ja omanikega harjuda – seejärel klapiavad nad kenasti nii kasside kui koertega.

Miskipärast arvavad mõned, et küülikuid tuleb tõsta kõrvadest. See on samasugune viga, kui tõstaksid näiteks pikajuukselist tüdrukut patsidest – hea kinni haarata küll, aga oi-oi, kui valus! Küülikuga õues käies vajaksid aga kindlasti jalutusrihma.

Alma Stern

Chaplin

Bobby

Kellel on tõsine soov saada pildidel olevate lonkkõrvade sugulaste omanikeks, need võivad helistada telefonil: 5577732 (Sirje). Lisateavet nende vahvate lemmikute kohta saab aadressil: <http://www.lontu.ee/>

Koolimullid

Algus lk 16

▪ **SARAPUUD** iseloomustab harukordsus. Tal on rohkesti sarmi ja seda oskab ta ka välja näidata. Sarapuu mõistab sõpru poolelt sõnalt ega suru neile oma tahtmist peale. Ta on aus ning astub tihti välja endast nõrgemate kaitseks. Seepärast on ta oma sõpruskonnas üsna populaarne, kuid südamesõbra leidmisega on tal raskusi.

▪ **VALGE PÖÖKPUU** märksõnaks on hea maitse. Ta oskab luua ilu enda ümber ning peab lugu mugavusest. Oma välimuse ja elutingimuste eest kannab pidevalt hoolt ja armastab tarkust ning distsipliini. Talle ei meeldi teha järske elumuudatusi. Sõprade suhtes on ta väga nõudlik ja seetõttu saab talle osaks palju pettumusi. Kui aga keegi on ta usalduse võitnud, siis hoolitseb valge pöök tema eest väga püüdlikult.

▪ **PÄRN** on suur kahtleja. Temas on peidus mitmeid andeid, kuid ta ei julge neid demonstreerida, kaheldes oma talendi suuruses. Samas kipub ta kurtma eluraskuste üle ja tunneb end sageli üksikuna. Ta ei talu enda eest võitlemist ega sekeldamist, kuid sõprade vastu on hell ja hoolitsev. Pärn on valmis teiste heaks nii mõndagi ohverdama, kuid kardab olla pealetükkiv.

▪ **VAHTRA** põhiomaduseks on sõltumatus. Ta on väga tugev isiksus, tema mõttemaailm on originaalne ja kujutlusvõime fantastiline. Pealt näha mõjub ta argliku ja kinnisena, sest uhkus ei luba tal liiga kergelt teistega sõbruneda. Tal on hea mälu ja õpivõime, kuid temaga on raske sidet leida ja seetõttu on tal raske elus läbi lüüa.

▪ **TAMME** tunnuseks on vaprus. Ta on julge, tugev ja vankumatu nii oma töös kui ka tunnetes. Tamme juured on kindlalt maas ja mingeid muudatusi oma eluviisis ei pea ta vajalikuks. Sihikindlalt jõuab ta kii-

resti oma eesmärgini ega mõista neid, kes poolel teel väsivad või oma meelt muudavad. Tamm on küll enamasti heasoovlik, kuid vahel võib ta oma enesekindluses mõjuda robustsena.

▪ **ÕLIPUUD** iseloomustab elutarkus. Ta armastab päikest, soojust ja meeldivat käitumist. Õlipuu põlgab jõhkrust ja vägivalda, tema õiglusetunne on väga hästi välja arenenud. Talle meeldib lugeda ja viibida targas seltskonnas. Eba-meeldivatest elamustest oskab ta tasakaalukalt eemale hoida. Mõnedele võib ta oma tasakaalukuses tunduda ninakana, kuid nii see ei ole.

▪ **MÄNNI** tunnussõnaks on iseäralikkus. Ta on ühest küljest väga aktiivne seltskonna leidma ja kiire kiinduma, kuid teisest küljest nobe ka pettuma ja tülli minema, kuna vasturääkimine on tema jaoks talumatu. Mänd on üpris praktiline ja oskab ka oma lähedaste elu mugavaks muuta – juhul, kui ta lõpuks ometi leiab kellegi, kes on kõiges temaga nõus.

▪ **PAPLIT** iseloomustab ebakindlus. Ta on välimusest silmatorkavalt kaunis, kuid pelgab oma ilu rõhutada. Temas on peidus nii artisti-võimeid kui ka organisaatorioskusi, kuid selleks, et need silma paistaksid, vajab ta kedagi, kes teda julgustaks. Teiste arvamust peab ta enda omast tähtsamaks.

▪ **PIHLAKA** tunnussõnaks on tundlikkus. Tegemist on tundliku ja sarmika iseloomuga, milles peaaegu puudub kadedus ja egoism. Tal on hea maitse ja oskus probleeme kergelt ning rõõmsalt lahendada. Pihlakas peab lugu heast seltskonnast ja on sõprade nimel nõus väsimatult tegutsema, kuid petmist ja valetamist ei andesta kunagi.

▪ **KREEKA PÄHKLIPUU** märksõnaks on kireg. Tegemist on huvitava isiksusega, kes käitub vahel väga isekalt, kuid samas võib olla ääretult suuremeelne. Tema elu on täis kontraste: oma avameelsuses võib ta teisi rängalt solvata, kuid ka omakasupüüdmatut abi anda. Tema silmaring on väga lai, kuid käitumine ettearvamat. Võõrastel on temaga üsna raske suhelda, kuid sõbrad imetlevad ta enesekindlust ja vastupidavust.

▪ **LEINAPAJU** tunnussõnaks on melanchoolia. Õrn ja vastuvõtlik loomus annab talle pidevalt põhjust nukrutsemiseks. Ta armastab kõike ilusat ja peent, kuid ajab tihti segi unistused ja tegelikkuse. Talle meeldib rännata ja ta satub kergesti vaimustusse uutest kohtadest ja tuttavatest, kuid enamasti nõuab neilt liiga palju ja peab taas pettuma. Kuigi temaga pole kerge sõprust pidada, on ta siiski ustav kaaslane, kui talle nukrutsemist ette ei heideta.

Tere!

Saadan teile veidi infot ansambli Blue kohta. Oleksin jube õnnelik, kui panekste ajakirja Blue postri, fännan neid metsikult, kuid ühtegi nende postrit pole.

Ette tänades, Kadri

BLUE alustas hoogsalt

Kaks Londoni poissi, **Antony Costa** ja **Duncan James**, otsustasid 2000. a. augustis piljardimängust tüdinedes oma huvideringi laiendada. Noormehed helistasid oma musikaalsetele sõpradele – **Lee Ryanile**, ja **Simon Webbe'le** – ja oligi loodud bänd nimega Blue. Peatselt oli leitud ka plaadifirma Virgin Innocent Records, kelle lindistatud esimene singel "All Rise" jõudis aasta hiljem Inglismaa singlite edetabelis neljandale kohale, teine singel "Too Close" aga hõivas tabelis kohe esikoha. Napilt poole aastaga oli värskest poistebändist saanud kuulus ansambel ning peagi ilmus juba LP, mis kandis esimese singli nime "All Rise".

Teine album "One Love" ilmus 2002. aastal ning sellelt võib leida ka vanameister Elton Johni kuulsat laulu "Sorry Seems To Be", mille esitusel lööb autorgi kaasa.

Blue on üsna videolembeline bänd: paljusid nende lugusid võib nii kuulata kui ka vaadata. Näiteks uue

albumi "Guilty" loo "Signed, Sealed" videol näeme Stevie Wonderit ja Angie Stone'i, nimiloo "Guilty" videot aitas aga teha kuulus "Sõrmuste isanda" näitleja Orlando Bloom, kes on Duncani sõber.

Lühidalt Blue' liikmetest, kes kõik on sündinud Inglismaal:

Duncan Mathew James

(hüüdnimi Dunk)

sündis 7. aprillil 1970

Antony Daniel Costa

(hüüdnimi Ant)

sündis 23. juunil 1981

Lee Ryan

sündis 17. juunil 1983

Simon Solomon Webbe

sündis 30. märtsil 1979

Blue fänniklubi:

Official Blue Fanclub
Membership Office
PO Box 234

Edgware
Middlesex
HA8 8WB
Kodulehekülge

<http://www.officialblue.com/>

Tere!

Saadan Teile veidi infot Beyoncé 'i kohta, kes on mu suur lemmik. Kindlasti on lugejate hulgas teisi Beyoncé 'i fänne. Aga kahjuks ei ole mul õnnestunud kuskilt leida lauljatariga autogrammiadressi. Äkki keegi teab?

Liis Tallinnast

BEYONCÉ, kellele elu on unelm

Paljude lemmik Beyoncé tunnistati veebruari alguses Los Angeleses Grammy auhindade ja gamisel edukaimaks naislauljaks Grammy preemiate ajaloos: need auhinnad pälvis ta nii oma albumi "Dangerously in Love" kui ka singli "Crazy in Love" eest. Jay-Z, kellega ta võitis parima R & B stiilis dueti preemia, kasu-

tas oma 2002. a. ilmunud plaadil koos Beyoncéga tehtud menukat singlit "03 Bonnie & Clyde".

Beyoncé Gisele Knowles on sündinud USA-s, Texase osariigi pealinnas Houstonis, 4. septembril 1981.a. Noor lauljatar on öelnud: "Kogu mu elu on unelm!" ja tegelikult on ta tõepoolest lausa õnnelaps. Kümneaastaselt hakkas ta esinema koos sama vana sõbratari LaTavia Robertsoniga. Hiljem võtsid nad kampa veel kaks tüdrukut – Kendlria Rowlandi ja LeToya Lucketti ning oligi sündinud ansambel Destiny's Child.

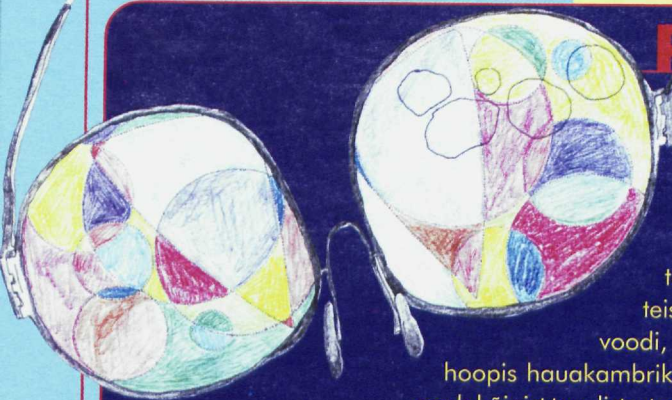
Andekate tüdrukute mäenedzeriks hakkas Beyoncé isa. 1997. aastal lindistati Columbia Recordsi studios esimene lugu – selleks oli "Killing Time" filmile "Mehed mustas". Aasta hiljem ilmus juba esimene LP, mis kandis ansambli nime – "Destiny's Child". 1999 lasti välja juba järgmine plaat – "The Writing's On The Wall".

2000.a. lahkusid bändist LaTavia Robertson ja LeToya Luckett, kelle asemele leiti Michelle Williams ja Farrah Franklin. Franklin ei pidanud ansambelis vastu üle poole aasta, kuid Williams on jäänud Destiny's Childi liikmeks tänini. Trio sai 2001 – 2002 järjest kolm Grammyt. 2002. a. märtsis ilmus Destiny's Childi uus album "This Is The Remix", mille tegemisel löid kaasa Lil Bow Wow, Missy Elliot ja teised menukas artistid.

Beyoncé enda kõrgelt auhinnatud sooloplaadil esinesid koos lauljatariga lisaks Missy Elliottile veel Sean Paul ja Jay-Z.

Beyoncé 'i kaunis välimus on talle avanud tee ka kinolinalale: 2002.a. mängis ta filmis "Austin Powers: Kuldlige" ning filmis kõlas ka kaks tema lugu. Destiny's Childi kahte lugu võib kuulda ka menukas detektiivfilmis "Charlie`inglid".

Pauperprill 2006 Hirm

Pauperprill 2006 on lahe ajaveetmisviis nii julgele mängijale kui ka natuke arglikumale pealtvaatajale. Selle pehmed ninapehmendusosad võtavad endasse maailmast teravikliku pildi. Mööda toru jookseb see endasi ning toru sees muutub pilt automaatselt teistsuguseks. Kui sinu ees on näiteks voodi, siis läbi PAUERPRILLI muutub see hoopis hauakambrikirstuks, kus sees on vampiirid. Nii saab kõigist tavalistest asjadest midagi õudset ja hirmuäratavat, milles võivad peituda koletised ja kollid. Iga hävitatud koll annab erineva arvu punkte. Relvadeks on tugevad löögid.

PAUERPRILL on mõeldud inimestele, kes kardavad hirmutisi. See aitab kartusest üle saada. Kõrvaltvaatajad saavad palju naerda. See on tõesti vinge leiutis!

Frieda Kriisa

KÜSIMUSED

Küsimusi on nii palju –
kõiki ei jõua küsida.
Küsin vaikselt, küsin
valjult.
Parem paigal püsida!

Miks on Maris sinu nimi,
miks sa pole Karolin?
Nimesid on terve rivi,
muudkui aga vali siin.

Kas kartuleid on siniseid?
On's pirne erepunaseid?
Kuidas töötab telekas?
Mis elukas on relakas?

Kõiki vastuseid ei tea –
ega pole vajagi!
See, et otsas on veel pea,
on mulle tähtis igati!

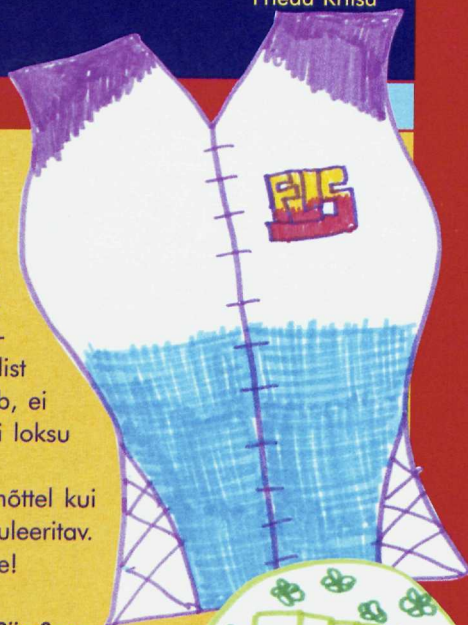
Evelin Leerima

Jäävest

Jäävest on tehtud erilisest materjalist ning seda on igas suuruses. Jäävesti täidetakse nii: täida vest veega ning keera puldi reguleeritavat kliima-seadet. Seadest saab valida, kui külmaks sa oma vesti teha tahad. Kui on talvine aeg, siis saad vesti puldist ka soojaks keerata. Inimene, kes seda vesti kannab, ei tunne, et selles on vesi, sest see vest ei loksu ega mulksu.

Jäämüts töötab samal põhimõttel kui jäävest. Ka müts on puldi abil reguleeritav. NB! Nii tüdrukutele kui ka poistele!

Stiina-Riin Saar

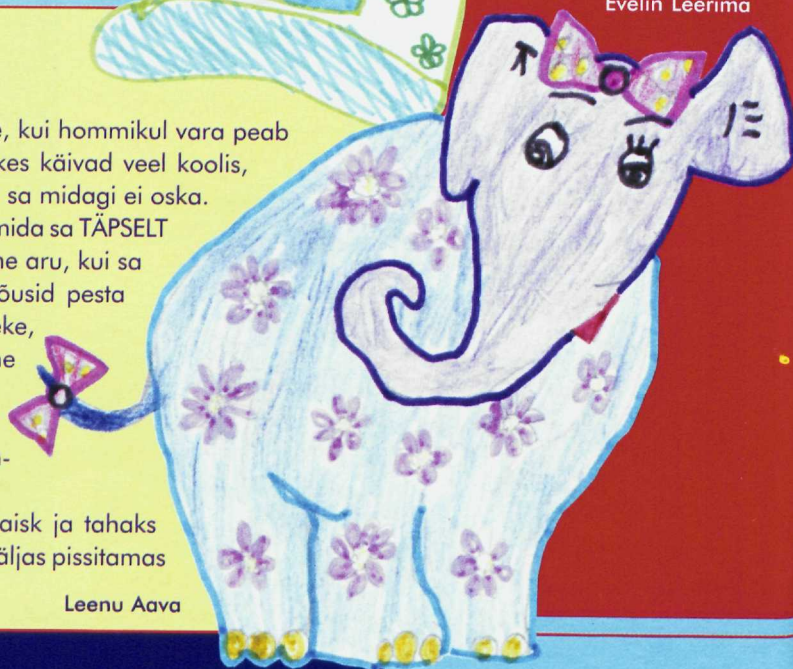
Abiline

Abiline aitab teha kodutöid, ta ei joni ega virise, kui hommikul vara peab ärkama.. Eriti hea on Abiline inimeste jaoks, kes käivad veel koolis, kuna ta on väga tark ja aitab hea meelega, kui sa midagi ei oska.

Ka käsitöös oskab ta aidata – pead talle vaid ütleva, mida sa TÄPSELT ei oska ja ta seletab sulle ilusti aeglaselt ja saab kohe aru, kui sa oled midagi valesti teinud. Abiline suudab isegi nõusid pesta oma londikesega. Tal on külje peal üks selline lilleke, mida saab avada ja mille alla on peidetud selline süsteem, kust saab teda toita. Eriti meelsasti sööb ta puuvilju ja magusat. Abiline võib olla ka lihtsalt kodulooma eest, kes sind alati ära kuulab, kuid tema annab sulle ka nõu, kui vaja.

Seega: kui oled inimene, kes vahel on natuke laisk ja tahaks endale sellist mõnusat koduloomakest, keda ei pea väljas pissitamas käia, siis on ta just sulle!

Leenu Aava

Muinasjutulind

Ülestõusmispühadeks riputa okstele omatehtud dekoratiivseid linde.

Linnu valmistamiseks lõika mittehargnevast pehmest ühevärvilisest riidest või käsitöövildist põhilõike järgi välja kaks kehapoolt.

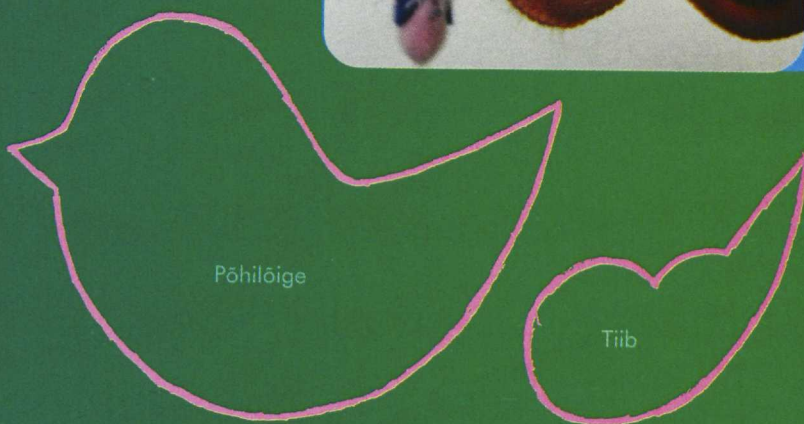
Alustades saba poolt, õmble need nõopaugupistetega kokku. Kui suurem osa linnust on kokku õmmeldud, siis topi kehasse vatti või mahulist vatiini.

Enne lõplikku kokkuõmblemist torika sabasse värvilised suled ja viimaste pistetega kinnita needki. Silmad tee litritest ja väikestest pärlitest.

Kleebi külge punane nokk. Veel parem, kui kinnitad nokagi juba keha kokkuõmblemisel. Nüüd liimi keha külge teist värvi tiivad, ja et lind veel lõbusam saaks, õmble pealaele värviline karvatutike. Mida värvikam sinu lind on, seda muinasjutulisem ta on. Valmista mitu erivärvilist lindu.

Linnud riputa okste külge niidist aasakeste abil.

Koostanud Lully Gustavson

clikits™

CLIKITS on uus moodne süsteem, mis võimaldab
Sul luua stiilseid ehteid endale ja kaunistusi oma
toale. Kõiki CLIKITS elemente saab kokku
klõpsida lugematul hulgal erineval moel.
Sa võid kokku sobitada südameid,
tähti ja lilli nii palju kui soovid.

www.clikits.com

Uus
mood
tüdrukutele

LEGO
play on™

Võida stiilseid auhindu!

CLIKITS müügil Tallinna Kaubamajas

Tähista karp, mille esikülge kaunistab täht

Õige vastus märgi ristiga

Nimi: _____

Address: _____

Vastus saada Hea Lapse toimetusse

P2E B 2004,4
1378